216

1954

VIENYBĖ

LXVIII M. 50 N. 412 BEDFORD AVE., BROOKLYN 11, N. Y. GRUODŽIO (DEC.) 24 D. 1954 M. ● KAINA 10c.

DABAR

Kalėdų nuotaikos
Dėl Vliko statuto
Mūsų tėvų kalba
Tik "savyvaldą"

JUOZAS TYSLIAVA

Negaliu pamiršti vieno Kalėdų vakaro su rausva žvaigžde viršum tvartų stogo.

Mat, tas tolimas, mėlynas ir, dar pridėčiau, žvaigždėtas vakaras mane nuostabiu būdu sieja su šiuo laikraščiu, kurio skaitytojams ir bendradarbiams dabar linkiu ramių Kalėdų švenčių.

Tą vakarą, sniegui girgždant, kaimynas atnešė pluoštą laikraščių, kurių vienas buvo platus, kaip kluono durys.

Tai buvo mano pirmoji pažintis su laikraščiu, apie kurio redagavimą tada aš, žinoma, nė sapne nesapnavau.

Dar kartą visiems — malonių švenčių.

***

Įsivaizduokite, kad Kongresas vieno balso dauguma ima ir pakeičia Jungtinių Valstybių konstituciją...

Neįmanoma? Kas neįmanoma Washingtone, tai lengva Reutlingene.

Tuose Vakarų Vokietijos Pilviškiuose įvykusiame posėdyje nutarta pakeisti Vliko statutas.

Ir jis pakeistas taip, kad nebūtų galima pakeisti dabartinių Vliko pirmininkų...

Ir tai įvyko šių pačių mūsų Viešpaties metų pabaigoje, prieš pat šventas Kalėdas.

Ramybė geros valios žmonėms... Vlike.

***

Ar žinote, kad senoji lietuvių liaudis turėjo ir "Kalėdų dainą?"

Pavyzdžiui K. V. Banaičio harmonizuotame (prelato Juro išleistame) 100 liaudies dainų rinkinyje skaitome:

"Atvažiuoja žolynai,
Atvažiuoja mūs broliai!
Atvažiuoja žalžolynai,
Slauna giminėlė!
Oi kur tavo sardutas,
Oi kur tavo sukninis?
Oi kur tavo, žalžolynai,
Slauna giminėlė?
Oi kur tavo kepurė,
Oi kur tavo kiauninė?
Oi kur tavo, žalžolynai,
Slauna giminėlė?"

***

Skaitydamas tas kompozitoriaus Banaičio surinktas ir harmonizuotas liaudies dainas, žmogus stebiesi:

Kokia graži mūsų tėvų kalba!

Daugelis tų dainų buvo sukurta senovės Lietuvoje, kai dar beveik niekas, net patys kunigaikščiai, nemokėjo rašyti.

Todėl dabar imkite ir palyginti tas senovės žmonių dainas su bažnytinėmis giesmėmis, rašytomis prieš 100 metų.

Viešpatie, koks tyčiojimasis iš tavo kalbos!

Atrodo, lietuvis gražiai kalbėjo, kol plunksnos rankoje neturėjo.

O juk ir dabar dar, neretai, iš didelio rašto išeinama iš krašto.

***

Tai buvo prieš 40 metų ir dar su pyragu, anot vyskupo Valančiaus.

1914 m. spalio 15 d. Vilniaus Aušra cituoja Chicagos Draugą, kuris tada, ryšium su "tautiško Amerikos lietuvių suvažiavimo nutarimais", taip rašė:

"Mes nesivaikysime tuščių svajonių, nereikalausime visiškos tautos neprigulmybės (t. y. atskiros lietuvių valstijos)... Tečiau mes tik tiek jau atgijome ir pribrendome, kad galime ir turime pareikalauti mūsų tautos vienybės ir čielybės. Visos Lietuvos dalys, kaip Didžioji taip ir Mažoji Lietuva, privalo patapti vienu politišku kūnu. Tam kūnui privalo būti suteiktos visos sąlygos, prie kurių jisai galėtų savarankiai plėtoties. Mes turime gauti Lietuvai savyvaldą."

Ir tai buvo "Lietuvių Katalikų Federacijos sumanymu".

KARINEI TARNYBAI BUS IMAMI TIK VYRESNIO AMŽIAUS VYRAI

Gruodžio 21 d. Apsaugos sekretorius Wilsonas priėmė spaudos atstovus. Šioje konferencijoje paaiškėjo, kad pradedant 1955 metais, karinei tarnybai bus šaukiami vyresniojo amžiaus vyrai.

Iki šiol armijos tarnybai buvo imami jaunuoliai, faktinai dar nepasiekę 21 metų. Karo metu ir vėliau Korėjos karo metu kaikuriose valstybėse buvo šaukiami net devyniolikos metų jaunuoliai. Dėl to visuomenėje ir spaudoje buvo keliama protestų.

Dabar, vyriausybės sprendimu, naujokų ėmimas bus sumažintas puslau. Be to, bus šaukiami tik tie jaunuoliai kurie yra pasiekę didešimt antruosius amžiaus metus. Vėliau bus šaukiami dar vyresnio amžiaus vyrai, 23 ir 24 metų.

Vėliau, jeigu nepakaktų savanorių, bus imami ir 20 metų amžiaus vyrai. Bet 19 metų jaunuoliai bus imami tik kraštutiniais atvejais, jeigu, pavyzdžiu, kiltų karas.

Bet šis vyriausybės sprendimas Kongrese, ypač Senate, irgi susilaukė kritikos. Pavyzdžiui, senatorius Kefauver, demokratas iš Tenn., reikalauja administracijos paaiškinti jos sprendimą sumažinti armijos jėgas net 408,000 vyrų. Jis sako:

"Aš nematau, kaip šio neramaus pasaulio laiku galima su mažinti ginkluotas jėgas. Aš noriu manyti, kad administracija nemažina mūsų karinių jėgų, norėdama subalansuoti biudžetą," — sako senatorius Kefauver.

Tuo tarpu Apsaugos sekretorius Wilsonas sako, kad šis sprendimas yra paties prezidento Eisenhowerio. Ir tai esą padaryta dėl dviejų priežasčių. Viena, kad karo gresmės pavojus esąs sumažėjęs, o antra, norima daugiau dėmesio kreipti į aviaciją ir bendrą Amerikos kontinento gynybos planą.

Dr. S. Sheppard pasmerktas kalėti

Dr. Samuel H. Sheppard, nuteistas kalėti iki gyvos galvos, vedamas iš teismo rūmų.

Ilgiausiai nusitęsusi kriminalinė byla Ohio valstybės istorijoje baigėsi gruodžio 21 d., kai prisiekusieji posėdininkai, po keleto dienų svarstymo, pagaliau paskelbė sprendimą, būtent, kad dr. Samuel H. Sheppard rastas kaltas ir jam rekomenduojama kalėjimo bausmė iki gyvos galvos.

Dr. S. H. Sheppard visą bylos nagrinėjimo laiką neigė kad jis liepos 4 d. nužudęs savo neščią žmoną Marlyn.

Pagal Ohio valstybės įstatymus, po 10 metų dr. Sheppard galės prašyti bausmės sumažinimo. Nuteistojo advokatai, betgi, šiuo sprendimu nepatenkinti ir tuojau apeliavo į aukštesnį teismą.

TITO ĮSITIKINIMU, MASKVA KEIČIANTI SAVO POLITIKĄ

Jugoslavijos prez. maršalas Tito, kurį Indijos parlamentas labai šiltai priėmė, tarp kita ko, pareiškė, kad Sovietų Sąjunga keičianti savo vidaus ir užsienio politiką.

Maršalas Tito nepasakė, kokia, būtent, yra ta naujoji Sovietų Sąjungos politika, bet kaip pavyzdį, jis nurodė dabartinį Sovietų draugiškumą Jukoslavijos atveju. Kiek liečia vadinamą Sovietų "koegzistencijos" politiką, tai Jugoslavijos prezidentas sako, kad ji turėtų būti "aktyvi", ne "pasyvi".

Tarp maršalo Tito ir Indijos premjero Nehru įvyko eilė ilgų pasitarimų, kurių smulkmenos turės paaiškėti bendrame viešame pareiškime.

Manoma, kad maršalo Tito kelionės į Indiją ir Burmą tiks las yra sukurti "trečiąją jėgą", arba neitralų balansą tarp Rytų ir Vakarų.

ISPANIJA GRĮŽTA Į MONARCHIJĄ?

Generalisimo Franco susitarė su Ispanijos sosto pretendentu Don Juan dėl eventualaus monarchijos atstatymo. Bet tas susitarimas liečia pretendento sūnų, 16 metų amžiaus Juan Carlos de Bourbon.

Kaip žinoma Franco iki šiol buvo griežtai nusiteikęs prieš Don Juan. Jam net buvo draudžiama lankytis Ispanijoje. Mat, 1945 m. pretendentas paskelbė pareiškimą, kuriame jis monarchistams draudė bendradarbiauti su Franco valdžia. Už tai Ispanijos diktatorius jam negalėjo dovanoti.

Tik praeitą šeštadienį gen. Franco ir Don Juan įgaliotinis susitarė, kad princas baigs mokslus Ispanijos karo akademijose bei universitetuose ir, evenualiai, bus paruoštas užimti sostą.

Derybos įvyko privačioje gen. Franco rezidencijoje, netoli Madrido.

O KAS ČIA,— AR NE FOTOGRAFIJA?

Amerikos aviacijos specialistai, kuriems yra pavesta tyrinėti skraidančių lėkščių pasirodymus, vis pasigesdavo autentiškų fotografijų, kuriomis jie galėtų įrodyti tų keistų dangaus reiškinių buvimą. Bet štai neseniai Taormina, Sicilijoje, buvo nufotografuotos dvi skraidančios lėkštės, kuriomis, kaip matome, gyventojai nejuokais stebisi. Kaip jau Vienybėje buvo rašyta, vėliausiu laiku Italijos padangėje tos skraidančios lėkštės ypač dažnai rodosi.

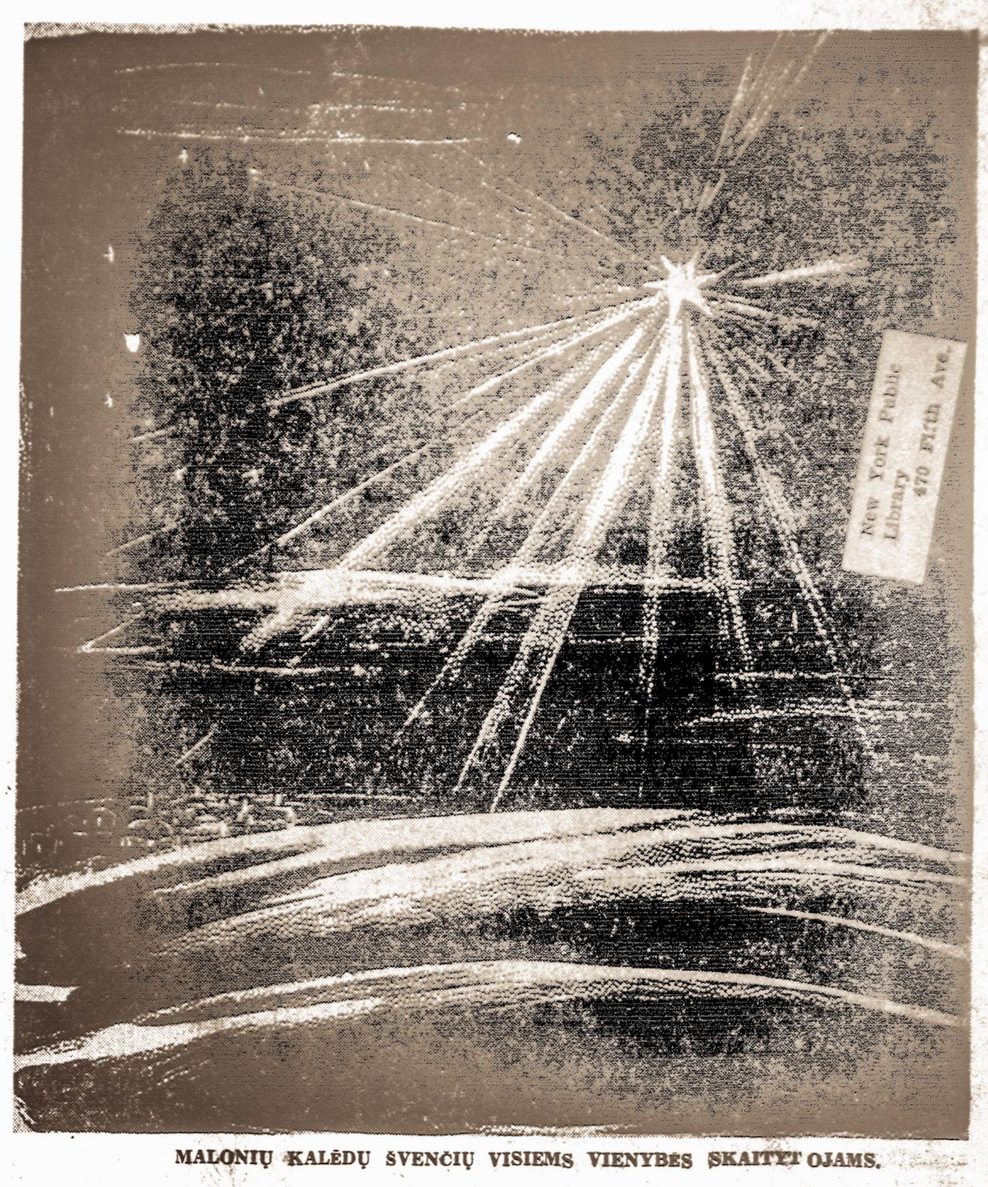

MALONIŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ VISIEMS VIENYBĖS SKAITYTOJAMS.

REPUBLIKONŲ PASITARIMAS BALTUOSIUOSE RŪMUOSE

Konferencijoje, kurioje dalyvavo ir prezidentas Eisenhoweris, buvo tartasi būsimųjų rinkimų reikalais.--Washingtone kalbama, kad Eisenhoweris gali būti republikonų ir demokratų kandidatu.

Šiomis dienomis Baltuosiuose Rūmuose įvyko politinė republikonų partijos vadų konferencija, kuriai Washingtone teikiama gana daug reikšmės.

Šioje konferencijoje dalyvavo viceprezidentas Nixonas, republikonų partijos nacionalio komiteto pirmininkas Hull, vyriausias prokuroras Brownell, pašto valdytojas Summerfield, Amerikos delegacijos Jungtinėse Tautose pirmininkas Lodge, komercijos sekretorius Weeks ir visa eilė kitų įtakingų republikonų partijos veikėjų, aktingai dalyvavusių 1952 metų rinkimuose.

Washingtone kalbama, kad šioje konferencijoje, kurioje dalyvavo prezidentas Eisenhoweris, buvo plačiai kalbėta vidaus ir užsienio politikos klausimais. Bet svarbiausia, konferencijoje buvę tartasi priešrinkiminės kampanijos reikalais.

Kaip žinoma, 1956 metų rudenį įvyks visuotiniai rinkimai, kurių strategijai republikonų partijos vadai jau dabar ruošiasi. Mat, praeiti rinkimai parodė, kad republikonai toli gražu nepajėgė patenkinti balsuotojų daugumos. Pažadai, kurie buvo kartojami praeitoj priešrinkiminėje kampanijoje, taip pat toli gražu ne visi buvo tesėti.

Kalbama, kad šioje konferencijoje taip pat buvo paliestas Eisenhowerio kandidatūros klausimas. Mat, gandai tebevaikščioja, kad Eisenhoweris antrajam terminui neketinąs kandidatuoti. Iš kitos pusės Washingtone kalbama, kad būsimuose rinkimuose Eisenhoweris gali būti bendru — republikonų ir demokratų—kandidatu...

Petersen šnipinėjo Olandijos naudai

Spalio mėn. suimtas Josph Sydney Petersen, National Security tarnautojas, kaltinamas šnipinėjęs "svetimai valstybei", dabar prisipažino kaltas. Petersen šnipinėjo Olandijos naudai. Olandų valdžia pripažino gavusi dokumentus, bet esą buvę suprasta, kad Petersen tai daręs su savo viršininkų žinia.. Petersenui gresia 10 metų kalėjimo ir 10,000 dolerių pabaudos.

Argentinos valdžia paleido iš kalėjimo katalikų kun. Rodolfo Carboni, kuris prieš mėnesį laiko buvo nuteistas už "ramybės drumstimą" vienoje Buenos Aires bažnyčioje.

APLINK PASAULĮ

● **Britų užsienio reikalų ofisas atmetė Sovietų įspėjimą, mą, būtent, kad Maskva panaikinsianti 1942 metais pasirašytą draugingumo sutartį tuo atveju, jeigu Londonas ratifikuos Vakarų Vokietijos ginklavimo sutartis. Faktinai parlamentas jau ratifikavo tas sutartis.**

● **Italija pasirašė sutartį su komunistine Albanija dėl 100 milijonų dolerių vertės ne stra teginių prekių pasikeitimo.**

● **Rytų Vokiet. parlamentas kreipėsi į Prancūzijos ir Italijos parlamentų narius, ragindamas juos atmesti Vakarų Vokietijos ginklavimo sutartis. Atsišaukime į prancūzus sakoma, kad Prancūzija yra buvusi "Prūsų militarizmo auka" tris kartus į 70 metų.**

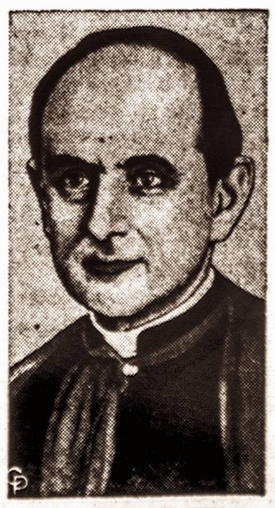

Kardinolas Martini, Milano arcivyskupas, popiežiaus mirties atveju, sakoma, būtų jo įpėdinis

● **Kinijos komunistai su sovietų gamybos sprausminiais bombonešiais vėl buvo užpuolę nacionalistų valdomas Tachen salas.**

● **Sovietų Sąjungos spauda, net vaikų laikraščiai, paminėjo Stalino 75 metų gimimo sukaktį. Bet toli gražu ne taip iškilmingai, kai pats diktatorius buvo gyvas. Beveik visur pažymėta, kad Stalinas buvęs "ištikimas Lenino mokinys."**

● **Pietų Korėjos prezidentas Rhee piktai kritikavo Jungtinių Tautų generalinį sekretorių Hammarskjoldą dėl jo "piligrimažo į Pekiną". Tai, girdi, gali padėti tik tiems, kurie perša taiką bet kokia kaina.**

● **Amerikos marinai Korėjoje apsidžiaugė, patyrę, kad netrukus jie gali būti atšaukti. Bet jų vadas, gen. Hogaboom pareiškė, kad "jeigu vyriausybė įsakys apleisti Korėją, tai nebus priimta be nusivylimo..."**

● **Kaire nusižudė zionistų veikėjas Max Bennett, kuris, kartu su 13 kitų žydų, buvo kaltinamas sąmokslu prieš Egipto vyriausybę.**

● **Berlyne amerikiečių teismas pasmerkė 5 metams kalėti gražuolę Irmgard Schmidt, šnipinėjusią sovietų naudai.**

● **Vienoje, Austrijos sostinėje, tebekalbama, kad kardinolas Mindszenty, kurį Vengrijos komunistų teismas aną metą nuteisė iki gyvos galvos kalėti, tikrai esąs paleistas.**

● **Graikijos karalius Povilas, kalbėdamas per radiją, ragino tautą kantriai laukti Kipro salos išlaisvinimo.**

KALBANT APIE RADIJO VALANDAS

Išgirstant kultūringų, žymesnių amerikiečių teigiamus pasisakymus apie lietuvių atsivežtas ir rūpimas išlaikyti tautines savybes, daugeliui, anksčiau ar vėliau netekusių Tėvynės lietuvių, būna dar vienas iš daugybės pavyzdžių, kad esame senos kultūros žmonės, brandiną savo idėjas, mylį savo Tėvynę, jos papročius, o apie kitų sveikus tautinius papročius, atsilieptume taip, kaip anie amerikiečiai apie mus.

Viena iš tų tautines ambicijas ir savitumą paryškinanti priemonė, yra lietuviškos radijo valandėlės. Jos vienur, kitur išgirstamos, ne tik duoda apylinkės lietuvių žinias, neretam tik ta viena suprantama kalba, bet ir mums visiems ateiviams ūmai primena tuos žalius kaimus, bažnytkiemius, atkuria ištisus vaizdus girdima melodija. Tada lyg pasipildome naujomis jėgomis prieš tą aplinką, kuri daugelį pavergia.

Tepasišauna verslui gimęs žmogus įsteigti radijo valandėlę. Jis turi pažinčių, suras apmokamų skelbimų. Jis paslaugus, malonus. Radijo valandėlė veikia, stiprėja. Kaimynai sveikina kaimynus. Vietos giesmininkai pasireiškia radiofone ir plokštelėse įamžintais balsais. Atrodo kaip ir lietuviška. Garbė jam ir visiems, kurie gerai suveda galus.

Vietose, kur yra kelios lietuvių radijo valandėlės, tokie asmeniški pasikalbėjimai radijo pagalba, yra gaivi. Tirščiau apgyventose lietuviais vietose, turint apylinkėje vieną, girdimą kartą savaitėje radijo val., minėta val. nesudarys to lietuviško jaukumo, ir svarbiausia, — neduos to ko lietuviai iš jos laukia.

Visai kita padėtis susidaro, norint pradėti ar išlaikyti gerą, naudingą valandėlę. Jos naudingumas priklauso nuo vedėjo tautinio supratimo, valios, gabumo, dikcijos, duodamo laiko ilgumo. Daugiausia priklauso nuo visuomenės. Mūsų nesidomėjimas apie savo valandėlės medžiaginį stovį, dažnai nulemia programos įvairumą, ilgumą ir net egzistenciją.

Viena iš tokių, yra New Britaino liet. radijo val. Arti šešeto metų Vytauto Žalnieraičio ir paskutiniu laiku Vlado Plečkaičio vedama, kas sekmadienis, gera lietuvių kalba, rūpestingai paruošta programa, tinkamai atsiliepdama į kiekvieną lietuvių Tautai brangios ar skausmingos atminties dieną, kiek leidžia trumpas laikas (30 min.), rytinėse Amerikos valstybėse mielai laukiama.

Žinantieji šios valandėlės finansinį stovį, taip pat žino kad, ji girdima tą šešetą metų tik pasiryžimo ir pareigos supratimo dėka. Nebuvo čia radijo klubų ar nuolatinių rėmėjų, kaip pasitaiko kitur. Neteko girdėti ir spaudoje garsinant. Prieš kiek laiko Darbininke buvo trumpa žinutė kad perėmus val. iš V. Žalnieraičio naujam vedėjui V. Plečkaičiui, lietuvių kalbos atžvilgiu programa žymiai pagerėjo. Čia gali būti sentimentai asmeniui, tik ne tiesa. Anksčiau ir dabartiniu laiku New Britaino valandėlės kalba buvo ir yra be priekaišto. Bet yra tiesa, kad visą laiką visuomenė mažai rodo dėmesio jos mėgstamam pusvalandžiui.

Gerbiamų tautiečių parama, patarimai, pranešimai, asmeniškas pavienis ar grupinis patalkininkavimas, yra mielai laukiamas. Visais reikalais rašyti: Vladas Plečkaitis, 439 Stanley St., New Britain, Conn. Tel. BA 5-0994.

Feliksas Bočiūnas

ŠOKIŲ VAKARAS

Bostono Skautų Taurų Skiltis rengia nuotakingą Kalėdinį šokių vakarą visuomenei ir jaunimui. Šokiams griež mėgiamasis studentų orkestras "4 Studentai". Vakaras įvyks gruodžio 26 d. sekmadienį (antrą Kalėdų dieną) 7 val. vakare Tautos Namuose, So. Bostone. Visi kviečiami praleisti malonų vakarą gražiai dekoruotoje salėje.

Studentų orkestras "4 Studentai", kuriame griežia Vyt. Eikinas, J. Špakevičius, Vl. Eikinas ir A. Keblinskas, išpildys populiariąsias šokių melodijas.

A. Kamenjarin
Real Estate

Įsteigta 1914 m.

Paskolos — Nuoma—Apdrauda
Safty Deposit Boxes
Lietuviams žinoma įstaiga
3042 WENTWORTH AVE.
CHICAGO 16, ILL.
Tel. CAlumet 5-4663

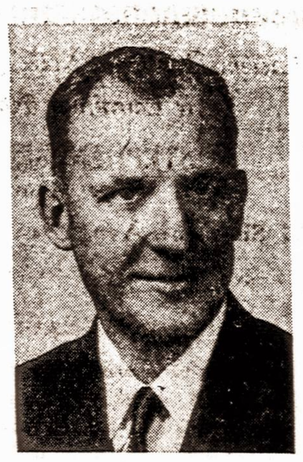

Adv. Leonas Mazotas, kurį Hartfordo Lietuvių Pil. Klubo nariai nominavo pirmininko pareigoms. Mazotas yra ne tik gabus juristas, bet ir pasižymėjęs karys, baigęs karo akademiją, pasiekęs pulkininko laipsnį ir ėjęs atsakomingas pareigas JAV karo aviacijos štabe. Adv. Leonas Mazotas Hartfordo lietuvių tarpe nėra eilinė asmenybė ir todėl jo išrinkimas Liet. Pil. Pil. Klubo pirmininku būtų didelis to klubo laimėjimas.

Antanas Kupka naujas teisėjas

BROCKTON, MASS. — Žinomas mūsų tautietis, ilgametis republikonų partijos veikėjas, šiomis dienomis gubernatoriaus paskirtas teisėju. Iki šiol Kupka buvo teismo klerka Brocktone. Tose pareigose adv. Kupka išbuvo 14 metų. Be to, jis yra žymi figūra Mass. republikonų partijos sluogsniuose.

Teisėjas A. Kupka mokėsi Brocktone ir Bostono universiteto teisių skyriuje, kurį jis baigė 1929 m. Advokatūrą jis pradėjo praktikuoti 1930 m.

Antanas Kupka yra vedęs ir augina du vaikus. Jis yra nemažiau veiklus ir lietuvių tarpe. Savo laiku Kupka buvo Mass. republikonų partijos lietuvių skyriaus pirmininkas.

Sekmės mūsų tautiečiui.

K. J.

Edmund S. Chepens su šeima

DAR APIE FLORIDOS LIETUVIUS

WEST PALM BEACH, FLA.— Kas gyvena ar lankosi šiame Floridos mieste, turi progos išgirsti apie žymų lietuvį Edmund S. Chepens. Jis čia pagarsėjo savo nepaprastu restoranu ir skrajojimu savo lėktuvu. vo lėktuvu.

Edmund S. Chepens gimęs ir augęs Cleveland, Ohio. Studijavo chemiją, bet turėjo didelį patraukimą į aviaciją ir pereitame kare buvo instruktorium įvairiose aviacijos mokyklose.

Į Floridą Edmund S. Chepens su šeima ir motina atvyko prieš keletą metų ir pradėjo bizį plačiu mastu. Čia, miesto pakraštyje, pastatė didžiulį restoraną, kuris visu kuo skiriasi nuo kitų. Dėl įvairumo, originalumo, Chepens restoranas įsigijo nepaprastą populiarumą.

Sekmingas biznyje, Edmun S. Chepens nepamiršo ir savo mėgiamo sporto, aviacijos. Jis įsigijo lėktuvą ir juo dažnai skraido apylinkėje, o taip pat ir kaimyninėse salose—Kuboje ir kitose.

Vos keletas metų Chepens gyvena West Palm Beach, Floridoje, bet jis čia plačiai pažįstamas. Jo restoraną lanko įžymenybės.

Edmundo motina p-nia Chepens padėjo sūnui tą bizį įkurti. Ji dabar gyvena Miami. Beje, sūnus West Palm Beach, Fla. statosi didžiulę rezidenciją.

Vl. B.

ATSIPRAŠO

Pereitoj Vienybėj pasirodžiusi žinutė apie Hartfordo skautų rengiamą Naujų Metų sutikimą neišreiškia New Yorko skautų vyčių nuomonės bei nusistatymo.

Anoniminės žinelės autorius nėra žinomas vyčių draugovės vadovybei, bet kandangi yra paliečiama skautų vyčių draugovė ir jų vardu netaktiškai išsireikšta, jaučiu pareigą draugovės vardu Lietuvių Bendruomenę atsiprašyti.

Algimantas Prekeris
N. Y. skautų vyčių draugovės vadas.

MIRĖ A. VARAŠKEVIČIUS

Gruodžio 18 d. Paterson, N. J. mirė senas Vienybės skaitytojas Andrius Varaškevičius, sulaukęs 80 metų amžiaus. Velionis Vienybę skaitė daugiau 50 metų. Palaidotas praeitą antradienį. Liko žmona Veronika, trys sūnūs, dvi dukterys, keturios anūkės ir sesuo.

Kalėdų dovanos sau ir draugams
VADOVAS Į SVEIKATĄ
Geresniam sveikatos išlaikymui nauja knyga
BŪKITE SVEIKI
kurią parašė ir išleido Dr. Steponas Biežis. Šioje knygoje aprašoma svarbieji sveikatos išlaikymo dėsniai: kaip būti sveiku ir ilgai gyventi.
Ši svarbi knyga privalo rastis kiekvienoje lietuvių šeimoje. Kaina tik 2 doleriai su persiuntimu. Tuojau užsisakykite. Antra laida iliustruota daugeliu atvaizdų.
Užsakymus siųskite knygos autoriui:
DR. S. BIEŽIS,
3241 W. 66th Place, Chicago 29, Ill.
Telefonas: REpublic 7-7868

Tel. 2-8819
EMPIRE BAR AND GRILL
PUIKIAUSIAS RESTORANAS IR BARAS
Miami centre. — Lietuvis savininkas.
MUZIKA,— GĖRIMAI — GERA NUOTAIKA
101 N. E. FIRST AVE., MIAMI, FLORIDA

Tel. UN 62 237
NORMANDIE ISLE APARTMENTS
Įvairaus didumo butai. Dviem ir keturiems asmenim. Savaitei, sezonui ir visiems metams Kviečiami savi žmonės, lietuviai.
ALBERTAS J. NAVICKAS, sav.
1150 71 ST. MIAMI BEACH, FLORIDA.

Trumpai

Kongreso bibliotekoje (The Library of Congress) esama 31,629,679 knygos, pamfletai, rankraščiai ir žemėlapiai. Jei trys asmenys, kiekvienas skaitydamas kasdien po knygą, norėtų perskaityti tiktai mokslo skyriaus knygas, jie turėtų užtrukti 333 metus.

***

Per 70 metų paprasta širdis plaka daugiau kaip 2,575,440,000 kartų, pompuodama kas valanda 166 kraujo galionų — viso 102,200,000 galionų per 70 metų! Ir tai ji atlieka nė karto nesustodama!

***

Maždaug prieš 250 milijonų metų, srityje, kur dabar yra Pietiniai Uolų Kalnai (Rocky Mountains) buvo jūroje didelė sala.

***

This Week žurnale rašoma, kad delfinas gali pašokti nuo vandenyno paviršiaus 21 pėdą 6 colius.

QUALITY MARKET
VICTOR ABECUNAS, Sav.
356 PARK STREET,
NEW BRITAIN, CONN.

THE VICTORY BAR
GĖRIMAI, UŽKANDŽIAI
John Davis—Dovidaitis sav.
Buvęs Brooklyno biznierius, kviečia tautiečius atsilankyti.
3530 NO. MIAMI AVENUE,
MIAMI, FLORIDA

NERVINĖ

Alexander's Nervinė, kuri turėtų veikti nuo nervų ligų, yra mišinys stiprių ir brangiausių šaknų, žiedų, žievių ir žolių, ir tas mišinys padeda nuo visokių nervų suirimų, galvos skaudėjimų, kvaišimų, isterijos, rūpesčio, susikrimtimo, bemiegės, karščiavimų, išgąsčio, persidirbimo ir kitų nervinių negalavimų. Gerdamas tą mišinį gauni maistą nervams. Šios gyduolės kainuoja $5.00 svaras. Už $2.00 prisiunčiame 5 uncijas. Į Kanadą $2.25.
ALEXANDER'S CO.
414 Broadway
South Boston 27, Mass.

GERIAUSIS
INSURANCE
IR
REAL ESTATE
Patarnavimas pas
ORMAN & MICHELSON
111-35 JAMAICA AVE.
Richmond Hill 18, N. Y.
Telefonai:
Virginia 9-0642 ir
Virginia 7-6111

Tel. 6684
CHEPEN'S CHARKOAL GALLEY
EDWARD S. CHEPENS, sav.
Puikiausias maistas gaminamas jums matant ant medžio anglies žarijų. Įvairūs gėrimai. Gražiausias restoranas West Palm Beach. Lietuvis savininkas.
701 South Dixie Hwy. (U. S. No. 1) West Palm Beach, Fla.

KARLONAS
Funeral Home
Lietuviams tarnauja daugiau, kaip 20 metų.
280 CHESNUT STREET,
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. 9-1181

J. MARKIEWICZ
AND
SONS, Inc.
Tel. LOcust 2-9229
Laidotuvių Direktoriai
15 Trumbull Street
New Haven, Conn.

Tel. VIrginia 9-3112
PARK FLORIST
Matthew Mažeika
Gėlės pristatomos į bet kurią pasaulio vietą.
8015 JAMAICA AVE., WOODHAVEN 21, N. Y.
(Skersai nuo Haven teatro)

SCHUYLER SAVINGS AND LOAN ASSN.
OF KEARNY, NEW JERSEY
24 Davis Avenue Kearny, N. J.
Telefonas KE 2-7260
ĮSTEIGTA 1924 M.
DRAUGIJA ATLIEKA ŠIUOS PATARNAVIMUS:
1. Priima taupymo (indėlius)
2. Duoda pirmų morgičių paskolas namams įsigyti
3. Keičia čekius
4. Priima gazo bei elektros bilas (sąskaitas)
Už indėlius moka dividendą 2.5% metams.
Dividendas išmokamas dukart per metus.
Kiekvieno taupytojo pinigai yra apdrausti iki $10,000.00 Federal Savings and Loan Insurance Corporation
DRAUGIJA YRA NARYS FEDERAL HOME LOAN BANK OF NEW YORK.
Ši lietuvių draugija per savo 30 metų gyvavimą yra įsigijusi visuomenės pasitikėjimą.
DRAUGIJOS AKTYVAS $916,000.00
JULIUS PAKNIS, Prezidentas — PETRAS W. VELEVAS, Reikalų Vedėjas
ANDREW SALVEST, Viceprezidentas — JUOZAS M. BELZA, Kasininkas

JUCUS SISTERS RESTAURANT
Stasys Jucus, Vedėjas
(Lakūno Darlaus brolis)
Atdara visą naktį.
1608 W. 47th STREET, CHICAGO, ILL.
(47th St. ir Ashland Ave.)
LAfayette 3-9670

TRAUN'S BAR
AUGUST TRAUN, Sav.
N.E. cor. 7th & DAUPHIN STREET, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9785

ADAMS' CAFE
RESTORANAS IR BARAS
941 SPRING GARDEN, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9566

NAMŲ SAVININKŲ DĖMESIUI
Namams, kaip ir jų gyventojams, dažnai reikalingas gydytojas.
Jus turite žinoti, kur kreiptis ir tuo atveju, kai miesto valdžios atstovas ateina ir, pagal įstatymų tvarką, reikalauja pašalinti trukumus jusų namuose.
Jeigu norite, kad jusų namai tiek lauke, tiek viduje butų tikrai gerai, skiningai, sąžiningai ir prieinama kaina nudažyti bei išdekoruoti, kreipkitės į 30 metų patyrimo tėje srityje turintį
LOUIS MILLER
124 South 9th Street, Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 7-6596

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
JUOZAS KAVALIAUSKAS
LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-3 So. 2nd Street PHILADELPHIA, PA
Tel. DE 4-5136
CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon St., Philadelphia, Pa.
PO 5-4110

TREMTINIO DIENORAŠTIS

PR. STIRBYS

Balandžio 29 d. Sekmadienis

Patrankų garsams artėjant ir mūsų kaime sustojus vokiečių kariuomenės SS daliniui, pasijutome pafrontės zonoje. Į priešais, už 4 km. slėnyje esantį Weidorf kaimą ėmė kristi anglų sviediniai. Padėtis pasidarė rizikinga. Buvo baisu galimų pasekmių, bet kartu ir džiaugėmės fronto artėjimu, laukėme anglų. Vokiečiai būrai nors susirūpinę, bet dar pakeltom galvom ir tarp savęs paslaptingai kalbėjosi apie kažin kokius naujus ginklus, apie priešpuolius ir naujus kariuomenės pastiprinimus. Senas triukas smunkančiai visuo menės nuotaikai palaikyti.

Tuo tarpu matėme kaip išbadėję vokiečių kareiviai vaikščiojo po kaimus, po namus, prašinėjo duonos, bulvių. Kartu matėme ir tai, kaip viskuo pertekę būrai aiškindavosi nieko neturį, viskas "knapp" ir... nieko negalį duoti.

— Jau penkios dienos kaip negavome davinio! — aiškino man vienas, apiplyšęs "geležinės" armijos karys. Šitie užkietėję ir vargo nematę ūkinin kai mieliau šertų bolševikų raudonarmiečius, negu savo tautiečius, savus karius...

Jie džiaugdavosi gavę nors sausos duonos gabalėlį, išeidavo patenkinti laimėję "butterbrodą", girdavosi draugams, rodydavo ir aiškindavo. Mes žiūrėjome ir atsistebėti negalėjome... Lietuviškas vaišingumas ir taurus patriotizmas surišta su artimo užjautimu, su nelaimių ir vargų pasidalinimu, nesiderino prie besaikio egoizmo, nepritapo prie vietinių būrų užkietėjimo. Mums tai buvo mįslė.

***

Susikrovėme į Igno vežimą daiktus ir išvažiavome į ganyklas. Kaime likti jau buvo rizikinga. Čia prie upelio, po sprogstančių beržų ir karklų priedanga išsikasėme "bunkerius" — duobes, viršų apdengėme krūmais bei velėnomis ir įsitaisėme "pozicijas". Susinešėme iš vežimo daiktus, rūbus ir pasirengėme praleisti fronto audras. Atleisti iš lagerio belaisviai prancūzai taip pat atsikraustė į ganyklas ir įsikūrė... veršiukų aptvaruose. Patys vokiečiai liko kaime. reikia saugoti turtą...

— Nebus nieko baisaus! — raminosi jie vienas kitą. — Anglai nešaudo į pastatus, bet tiktai į gatves, į laukus...

Oras šaltokas. Lyja. Patrankų balsai nepastovūs: vienu kartu rodos jau priartėja, rodos, jau tik už kelių kilometrų, o kelioms valandoms praslinkus vėl nutolsta, aprimsta. Su fronto atsitraukimu mažėja ir mūsų lūkesčiai, blėsta viltys. Ima slėgti kažkoks negandas, apatija. Apie bendrą padėtį ne turime jokių žinių.

Gegužės 4. Penktadienis.

Visą laiką lyja. Patvino upelis ir į mūsų bunkerį pradėjo semtis vanduo. Negana to, pur vinas vanduo ėmė varvėti ir per velėnų stogą, šlampa rūbai, genda maisto atsargos ir daiktai. Remontuoti nebedrįstame, jau skraido anglų sviediniai...

Keturias paras tęsėsi intensyvi artilerijos ugnis, keturias paras su baime ir maišytu džiaugsmu sekėme kylančius iš kaimo dūmų ir žemių stulpus. Virš mūsų be paliovos zvimbė sviediniai, ausis kurtino detonavimai, širdyje maišėsi nerimas su viltimi, baimė su lūkesčiais. Net sprogus trims sviediniams per kokį šimtą metrų nuo mūsų bunkerių, mes nenujautėme tikrojo pavojaus. Abejingai tik žvilgterėjome ton pusėn, tarsi tai būtų buvęs vien žaislas ar šiaip nesusipratimas... Buvome įsitikinę, jog į nekaltus žmones niekas nešaudys, o šiuo atveju įvyko klaida ar nedalėkimas! Po to vėl įsiklausėme į naujus, zvimbiančių sviedinių garsus, kurių vieni skrido dusliai ir paslaptingai šnarėdami, tarsi iš kažkur aukštybėse būtų išmesti sunkūs ir kampuoti daiktai. Kiti dejavo ir staugė lyg rudens vėjai kaimo pakluonėse. Vieni jų triukšmingai sproginėjo už poros kilometrų likusiame kaime, kiti lėkė į tolimesnes vietoves ir jų sprogimo garsus nustelbdavo arčiau krentantieji.

Gal nuovargio nuo nemiegotų naktų, o gal pripratome prie nuolatinio pragaro, nes šianakt visi be išimties... užmigome. Kaimo gyventojų tik maža dalis pasišalino, visi tikėjosi anglų "tolerantiškumu", kad į namus nebus šaudoma... Tūnojo jie rūsiuose drebėdami tartum pelės užgriautuose urvuose, net nosies laukan iškišti negalėdami.

— Kaip gi galima viską palikti be priežiūros?— samprotavo būrai. — Dar išvogs, ar apiplėš?...

Pagaliau vakarop aptilo artilerijos staugimas, nurimo kulkosvaidžiai ir pasigirdo šarvuočių garsai. Motorų daina žymiai skyrėsi nuo kanuolių staugimo. Jie skelbė mums džiaugsmą ir išsivadavimą, jie buvo mūsų Velykų Aleliuja už patirtus vargus, už nemiegotas naktis, nutrintus ir pūslėtas kojas. Su virpančiom širdim klausėmės sklindančių nuo Niemajedt garsų, sekame važiuojančių šarvuočių kryptį. Girdime kaip jie slenka per mūsų kaimą, kaip jie traukia tolyn ir tolyn...

Iškėlėme baltas vėliavas ir džiaugsmu spindančiais veidais išlindome iš slėptuvių, iš bunkerių ir daržinių. Prancūzai jau lipo ant tvartelių stogų, mosikavo iškeltais rankšluosčiais, mėtė aukštyn kepures ir iš džiaugsmo vaikėsi lyg vaikai vienas kitą, šoko,dainavo. Jie jau nebe belaisviai, jiems patekėjo tikrosios laisvės saulė. Jie jau lygūs piliečiai su visais.

***

Pirmiesiems daliniams susto jus kaime, visi civiliai gyventojai turėjo jį apleisti ir ateiti pas mus į ganyklas. Atvažiavo jie nusiminę, pilkais nuo pergyventos baimės, žemių apneštais veidais. Be išdidumo ir pasipūtimo, paliko jie ten griuvėsiuose viską , net saugotąjį turtą, namus, gyvulius ir... rudas uniformas.

Gegužės 6.

Su Kristina buvome parėję apžiūrėti kaimo. Tiesiog nebeatpažįstamas! Visur praūžusio karo žymės.

BALFAS SAVO VEIKLĄ TĘS IKI LIETUVA ATGAUS LAISVĘ

Vienybės bendradarbio pasikalbėjimas su BALFo Iždininku T. S. Trečioku

Girdėjau, kad BALFo valdybos posėdis gruodžio 8 d. buvo sukviestas aptarti svarbių ir skubių reikalų. Jei nėra paslaptis, kokius nutarimus BALFo valdyba yra padariusi?

BALFo vadovybė nesirenka į posėdžius nesant svarbių reikalų. Nedaro nutarimų kuriuos reikėtų slėpti. BALFo valdybos nutarimai yra protokoluojami ir protokolų nuorašai siunčiami visiems direktoriams. Pats svarbiausias klausimas, tai kilęs sumanymas, būtent, kad ryšium su imigracija, pagal Refugee Relief Act of 1953, BALFas turėtų pradėti imigracinį darbą dirbti savarankiškai, o ne per NCWC ir kitas agentūras, kaip ligi šiol buvo daroma. BALFas savo veiklą numato tęsti iki Nepriklausomos Lietuvos atstatymo. Taigi ir jo savarankiškumu jau dabar laikas pradėti rūpintis.

Ar tiesa, kad BALFo pirmininkas apleidžia BALFą ir jei taip, tai kodėl?

BALFo pirmininkas kan. prof. J. B. Končius BALFą ne tik nepaleidžia, bet, priešingai, dabar galės net stipriau į jo veiklą įsijungti, nes gyvendamas toliau nuo BALFo Centro, Floridoje, jis nebus trukdomas smulkiais administraciniais reikalais ir todėl galės rūpintis svarbesnio planavimo darbu. BALFo pirmininkas, gydytojų patariamas, sutiko ilgesniam laikui išvykti į Floridą. Kad jis palaikys kontaktą su BALF Centru ir visais jo bendradarbiais, apie tai nėra jokios abejonės. Prie dabartinių moderniškų susisiekimo priemonių, atvykimas į BALFo Centrą iš Floridos yra tiktai poros valandų skirtumas, nuo buvusios jo gyvenamos vietos Yonkers, N. Y. Šių metų didesnę dalį laiko pirmininkas praleido Europoje, o BALFo reikalai ne tik nukentėjo, bet, priešingai, buvo vieni sekmingiausių.

Ar yra tiesa, kad BALFo Seime buvo stiprus ginčas tarp dviejų kunigų ir pasisakyta prieš dipl. šefą St. Lozoraitį.

Netiesa. Prel. J. Balkūnas ir kan. prof. J. B. Končius kiek stipriau pasisakė PLB Vokietijos Krašto Valdybos reikalais ir tas abipusis pasisakymas daug prisidėjo šiam reikalui išryškinti ir sušvelninti. Mano manymu, tai buvo visapusiškai naudinga, nes vėliau tiems, kurie buvo dėl to pasiruošę ginčytis, neliko pagrindo. Nei prieš dipl. šefą Stasį Lozoraitį, nei prieš kitus diplomatinėje tarnyboje esančius nebuvo nieko pasakyta. Priešingai, Seimas priėmė rezoliuciją, sveikindamas Lietuvos įgaliotą ministerį Washingtone P. Žadeikį ir per jį visą diplomatinę tarnybą.

Ar tikrai BALFas surinko daugiau aukų grynais pinigais už ALTą?

Būdamas ALTo Iždo globėju ir BALFo Iždininku, į šį klausimą galiu atsakyti pilnai ir teisingai. Taip, BALFas surinko žymiai daugiau aukų. Paskutiniais metais ALTo pajamos apie $60,000.00. BALFo pajamos beveik $100,000.00.

Ar Seimas buvo sekmingas ir kiek gauta jame aukų?

Jubiliejinis Seimas Clevelande praėjo labai sekmingai ir jame gauta apie $18,000.00 aukų.

Ką Balfas daro su gautais pinigais?

Didesnė dalis jau persiųsta į Europą Kalėdų švenčių proga sušelpimui apie 8,000 lietuvių. kurių tarpe yra vargo mokyklos, Vasario 16 gimnazija, ligoniai, seneliai ir visi kiti bedarbiai ir dirbti negalinti vargšai. Pavyko gauti iš federalinės valdžios labai reikalingo maisto, sviesto, sūrio, pieno miltelių, margarino ir kt. Tas gėrybes netrukus pradėsime siuntinėti dažnai ir gana dideliais kiekais.

Šia proga gal man bus leistina padėkoti Vienybės Redaktoriui p. J. Tysliavai ir visai kitai lietuviškai spaudai už taip nuoširdžią paramą, skelbiant BALFo raštus įvairiais šalpos reikalas be jokio atlyginimo.

Aš esu įsitikinęs, kad mūsų darbas be spaudos paramos ne būtų sekmingas ir net įmanomas. Todėl dar kartą dėkoju už paramą ir linkiu linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų — baigė pasikalbėjimą BALFo Centro Iždininkas A. S. Trečiokas. P. J.

JAV iš 155 milijonų gyventojų apie 22 milijonai turi dirbtinius dantis.

ĮTEIKITE SAU KALĖDINĘ DOVANĄ

Atidarykite Specialę Sąskaitą

Pas

UNITED INDUSTRIAL BANK

217 South Fourth St., Brooklyn, N. Y.

Prie Williamsburg Bridge Plaza

TIK 7½ CENTO UŽ ČEKĮ

Nereikalaujant mėnesinio priežiūros mokesčio ir "minimum ballance"

Visiems Linksmų Kalėdų Švenčių ir Laimingų Naujųjų 1955 Metų
ALLIANCE CLUB
Kazys ir Alvina Buividai
80 St. Marks Place New York, N. Y.

Visiems Linksmų Kalėdų Švenčių ir Laimingų Naujųjų 1955 Metų
ANTANAS VIKRIKAS
123 - 125 Grand St. Brooklyn, N. Y.

Visiems Linksmų Kalėdų Švenčių ir Laimingų Naujųjų 1955 Metų
THAMES BAR & GRILL
Juozas Šapolas ir Jonas Vaiginis
147 Thames St. Brooklyn, N. Y.

Visiems Linksmų Kalėdų Švenčių ir Laimingų Naujųjų 1955 Metų
DE KALB TAVERN
A. Sinus ir W. Sinus
Onderdonk & DeKalb Aves., Brooklyn

Visiems Linksmų Kalėdų Švenčių ir Laimingų Naujųjų 1955 Metų
A. VYŠNIAUSKO SIUVYKLA
168 Roebling St. Brooklyn, N. Y.

Visiems Linksmų Kalėdų Švenčių ir Laimingų Naujųjų 1955 Metų
BENEDICT J. SCHEGAUS
Real Estate & Insurance
195 Grand Street Brooklyn, N. Y.

Visiems Linksmų Kalėdų Švenčių ir Laimingų Naujųjų 1955 Metų
STEPHEN BREDES, JR.
ADVOKATAS
37 Sheridan Ave. Brooklyn 8, N. Y.

Visiems Linksmų Kalėdų Švenčių ir Laimingų Naujųjų 1955 Metų
DR. BLADAS VENCIUS
499 Grand Street Brooklyn, N. Y.

Visiems Linksmų Kalėdų Švenčių ir Laimingų Naujųjų 1955 Metų
JOSEPH BALTAITIS
518 Grand Street Brooklyn, N. Y.

Visiems Linksmų Kalėdų Švenčių ir Laimingų Naujųjų 1955 Metų
BRUNO MINET
Bar and Grill
43 S. 10th Street Brooklyn, N. Y.

Visiems Linksmų Kalėdų Švenčių ir Laimingų Naujųjų 1955 Metų
JOSEPH VASTUNAS
Real Estate & Insurance
108-07 Liberty Ave., Richmond Hill, N. Y.

Visiems Linksmų Kalėdų Švenčių ir Laimingų Naujųjų 1955 Metų
EDWARD J. WIDNESS
99 Grand Street Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY
Established 1886

JUOZAS TYSLIAVA
Editor and Publisher

Editorial and Business Office:
412 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 4-0862

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office of Brooklyn, N. Y.

Subscription Rates:
USA per year $5.00
CANADA and other countries $6.00
Advertising Rates on Application

Kalėdos Lietuvoje

Mokslas techniškais išradimais begaliniai turtingas ir žmonijai naudingas. Tačiau niekas negali išrasti būdo, laiko ratą sustabdyti, arba pasukti norima kryptimi.

Štai baigiame 1954 m. Tiek metų nuo Kristaus gimimo, ne daugiau ir Kalėdų šventėms.

Visame pasaulyje, išskyrus Rusiją, švenčiamos Kalėdos. Vienur švenčiama tyliau, kitur triukšmingiau, bet paprotinės Kalėdos turtingos ir skirtingos. Kai kuriuose kraštuose kalėdinės giesmės giedamos prasidėjus adventui, o Lietuvoje giesmę "Tyliąją naktį" užgieda tik pirmą dieną Kalėdų.

Lietuvoje Kalėdos buvo dažnai vadinamos —ūkininkų bėdos. Nes bernai, mergos, piemenys pabaigia atitarnauti metus ir reikia jiems išmokėti algas, išrėdyti su dovonomis į namus. Dažnai ūkininkai lieka vieni su visais ūkio darbais.

Kalėdų šventės prasideda Kūčia. Ši diena skirtinga savo gražiais lietuviškais papročiais. Vienaip buvo Dzūkijoje, kitaip Suvalkijos Paprūsėje, o dar kitaip Žemaitijoje. Pagrindiniai papročiai: Kūčių stalas, plotkelė, būti šeimoje, visur buvo praktikuojama. Visi laukdavo Kūčios, bet labiausiai — jaunimas.

Seniau Lietuvoje Kūčias sausai pasninkavo. Suaugę žmonės Kūčioje valgydavo tik kūčių vakarienę. Vaikams duodavo kūčių valgius: keptas bulves su raugintais žaliais kopūstais, žirnius, pupas. Vaikai rėksniai gaudavo ir pieno, bet ir tai ne kiek nori, nes turi žinoti, kad reikia laukti kūčios vakarienės.

Kūčių vakarienė būdavo anksti. Kai tik pateka pirmutinė žvaigždė. Taigi vaikai jau nuo pusdienio išsižioję žiūri į viršų ir laukia žvaigždės. Atsiradus žvaigždei arba pradėjus temti, rengiamas Kūčių stalas.

Ant stalo padėdavo šieno, uždengdavo balta staltiese. Kiekvienam šeimos nariui paruošdavo vietą. Viduryje stalo būdavo keletas plotkų, o aplink kūčių valgiai. Jų tikrai turėjo būti 12. Visi valgiai pasninko: silkės, žuvys, baravykai, sližikai, pyragaičiai su kopūstais, su uogomis, su grybais, su aguonomis, kisielius, aguonapienis ir kitokie išmislingos dzūkės valgiai. Kūčias valgyti pradėdavo namų galva bendra malda, o po to kiekvienam duodavo atsilaužti gabaliuką plotkelės. Lauždavo visi iš vienos, tai buvo simbolis: šeimos vienijimo. Kūčios būdavo visada nuotaikingos. Pavalgius visi iš po staltiesės traukia šienelį. Kas ilgesnį ištraukia, tai reiškia ilgiau gyvens.

Po vakarienės merginos eina klausyti, kuriame šone šunys loja, tai iš ten piršliai atvažiuos. Grįždamos pasigriebia malkų po kelis pagalius ir atnešusios į virtuvę žiūri pora, ar ne pora. Porą radusi ženklina, kad ta po Kalėdų ištekėsianti. Dar būdavo ir visokių gražių burtų, kurie visiems juoko sukeldavo iki ašarų.

Šieną nuo kūčių stalo išdalija gyvuliams, nes naktį 12 val., tik Kūčių naktį, gyvuliai kalbasi...

Lietuvos kaimas— jos tvirtovė. Taigi kaimo pamiškėje ir šiemet bus Kūčių vakarienė. Tik jos bus liūdnos. Jau dešim tos Kūčios kai šeima išdraskyta: vieni Sibiro taigose kenčia, kiti už plačiųjų vandenynų. Ten stalas bus paruoštas dešimčiai, bet sės gal du: tėvas ir motina. Jų akys pasruvusios ašaromis. Po maldos tėvas paims plotkelę, išties ranką ir graudžiu balsu tars: "Čia sėsdavo Jonas, čia Ona, čia marti, o čia anūkai. Dieve, kur jie dabar valgo Kūčias?!

Alfonsas Burneika

Spaudos atgavimo sukaktį minint (1)

KOVA UŽ SPAUDOS LAISVĘ IR MŪSŲ TAUTINIS ATGIMIMAS

Lietuva, laimėdama spaudos laisvės kovą, kartu laimėjo ir visas kitas laisves. Uždrausdami spaudą, rusai siekė Lietuvą atitraukti nuo Lenkijos ir ją visiškai surusinti.

Šio straipsnio autorius pulk. Juozas Lanskoronskis, gimęs 1893 m. Panemunėlio—Naujojo Radviliškio parapijoje, Biržų apskrity, aukštuosius mokslus baigė Petrapilio universitete, 1919 metais, grįžęs į Lietuvą, įsijungė į Lietuvos kariuomenės eiles, dalyvaudamas kautynėse ir buvo apdovanotas Vyčio Kryžiumi, Vytauto Didžiojo, Gedimino ir daugybe užsienio ordenų, tarp kurių ir Legion d'Honneur. Nepriklausomybės laikais Lietuvos kariuomenėje ėjo įvairias aukštas pareigas, gi paskutiniaisiais metais buvo Lietuvos kariniu attache prie Prancūzijos vyriausybės. Šiuo metu gyvendamas Prancūzijoje, aktyviai dalyvauja lietuvių visuomeniniame ir politiniame veikime, kartu tebetęsdamas mokslinį darbą, baigia rašyti dvi studijas tarptautinės politikos klausimais. — Redakcija.

J. LANSKORONSKIS
Paryžius

●

Negalime įsivaizduoti bet kurios tautinės kultūros be savos spaudos.

Sunkiais keliais į istorijos viešumą kilusiai lietuvių tautai, tautinės sąmonės atbudimo vyksme, spauda buvo pats svarbiausias lietuvių savaimingo apsipavidalinimo veiksnys.

Dar taip neseni laikai, kada tik per gimtąją kalbą ir jos spausdintą žodį save atpažinom lietuviais esant ir ryžomės jais pasilikti.

Mūsų tautinio atbudimo raida buvo tuo sunkesnė, kad jau pačioj to budimo pradžioj, lietuviška spauda mums buvo uždrausta ir kad už jos laisvę turėjome pakelti sunkią 40 metų užsitęsusią kovą. Ta kova sutampa su visų mūsų tautinio formavimosi perijodu, sutampa su kova už visus kitus savarankiai gyventi trokštančios tautos tikslus.

Tą kovą lietuvių tauta laimėjo, laimėdama kartu ir visas kitas laisves, laisvoj valstybėj atsikurdama.

Penkiasdešimt metų praėjo nuo to didžiojo laimėjimo.

Atsižvelgdami į praeitį, šiandien galime teigti, kad tai buvo tautos gal patys laimingiausi momentai. Vargu lietuvių tauta būtų išlikusi gyva kaip savaimingas etninis vienetas, tos kovos nelaimėjusi. Instiktyviai emigracijoje mes tatai pajuntame dar giliau.

Kur bebūtų laisvajame pasauly prisiglaudę nuo tautos kamieno nutrūkę lietuviai, visur jie tą didžiąją sukaktį šių metų bėgyje pagarbiai minėjo.

Tos kovos mūsuose priminimas tepadės mums nenustoti tikėjimo į lietuvių tautos šviesią ateitį.

Lietuviškos spaudos lotyniškomis raidėmis draudimas, jo autorių supratimu, turėjo būti viena galingiausių ir toliausiai siekiančių lietuvių tautos nutautinimo, jos nuo kaimyninės lenkų tautos atitraukimo ir su rusais suartinimo priemonių.

Slavų kilmės tautomis apgyventų didelių plotų praeityje Lietuvos valstybės rėmuose integravimas, Lietuvai žlugus išėjo jos nenandai: jau seniai Maskvos valdovai, dėdamiesi savo tautiečių provoslavų globėjais, jieškojo pretekstų kištis į Lietuvos vidaus reikalus.

Po Lenkijos—Lietuvos valstybės padalinimo, carienė Kotryna II, įvesdama griežtą rusišką tvarką, ėmė skelbti, kad Lietuvos valstybė buvusi grynai rusiška ir kad carai atsiėmė tik savas rusiškąsias žemes.

Kadangi kraštas ir po padalinimo tebeturėjo tą patį bajoriškai-lenkiškąjį charakterį, o lietuviškoji liaudis tebeskurdo baudžiavoje ir dar nebuvo pasireiškusi nei visuomeniškoje nei politiškoje vaidykloje, tai tokia nuomonė plito ir rusų visuomenėje ir užsieniuose. Kraštas esąs rusiškas, bet sulenkėjęs ir tebelenkinamas. Vadinasi, lenkų įtaką reikia išrauti, kraštą atrusinti ir jį grąžinti į rusų šeimos prieglobstį.

Kotrynos įpėdiniai rusiškąją tvarką kiek sušvelnino ir, pripažindami Lietuvos valstybės tradicijas, grąžino jai dalį savarankiškumo, bet neilgam. Mat, rusų imperija tada buvo pasiekusi savo imperialistinės ekspansijos viršūnių. Rusuose iškilo agresyvus slavofiliškas ir panslaviškas sąjudis. Kaip didžiausia ir galingiausia slavų valstybė, Rusija pretendavo vadovauti visam slaviškam pasauliui, o jei galima, tai visą jį suimti savo įtakoj arba apjungti savo sienų ribose.

Rusų užmačioms simpatizavo Vidurinės Europos ir Balkanų provoslavų tikybos slavai, bet joms buvo griežtai priešingi aukštesnės kultūros lenkai, kurie be to po 1815 metų Vienos Kongreso buvo atgavę savo nepriklausomybės šešėlį "Lenkijos karalystės" forma. Nors po 1831 m. ir ypač po 1863 m. sukilimų tos karalystės autonominė konstitucija faktiškai nebeveikė, bet juridiškai ją panaikinti rusai vengė, prisibijodami, kad kitos valstybės, Kongreso dalyvės, neįsikištų.

Lenkai, vis dar tikėdamiesi atgauti prarastą nepriklausomybę, pretendavo ir į visas buvusias Lenkijos ir Lietuvos žemes. Tada rusų slavofilai ir vėl ėmėsi daug energingiau įrodinėti, kad buvusioji Lietuvos valstybė esanti grynai rusiška.

Į visus tiek lenkų, tiek išvien su jais ėjusių Lietuvos bajorų reikalavimus, kad prie "lenkų karalystės" būtų prijugtos buvusios Lenkijos-Lietuvos žemės, rusų valdžia atsakydavo, kad tos lietuviškos žemės esančios Rusijos provincijos, kurioms ji turinti istorinių ir tautinių teisių.

Rusų slavofilai stengėsi tų žemių rusiškumą įrodinėti ir pseudo-moksliškų knygų pagalba, argumentuodami, kad ir senoje Lietuvoje valstybinė kalba ir įstatymų kalba buvusi gudų kalba, kurią jie vadino rusų kalbos dialektu.

Rusų administracijos visų pakopų valdininkai tikrai tikėjo, kad sugriovus sulenkėjusių bajorų galią, kraštas tapsiąs grynai rusiškas. Visos viešosios įstaigos, mokyklos, net bažnyčia Lietuvoje tada buvo lenkų įtakoje ir lenkų rankose ir, tiesą pasakius, buvo lenkinimo talkininkės. Rusai užsimojo lietuvius nuo lenkų atitraukti, juos surusindami.

Pirmon eilėn jie griebėsi rusinti mokyklas ir aplamai švietimo įstaigas ir varžyti tariamąją lenkybės tvirtovę bažnyčią.

Kitą savaitę: LIETUVIŠKOJO RAIDYNO DRAUDIMO SUMANYTOJAI

Milijonierius Nelson A. Rockefeller, kurį, kaip jau Vienybėje buvo rašyta, prezidentas Eisenhoweris pasirinko savo patarėju.

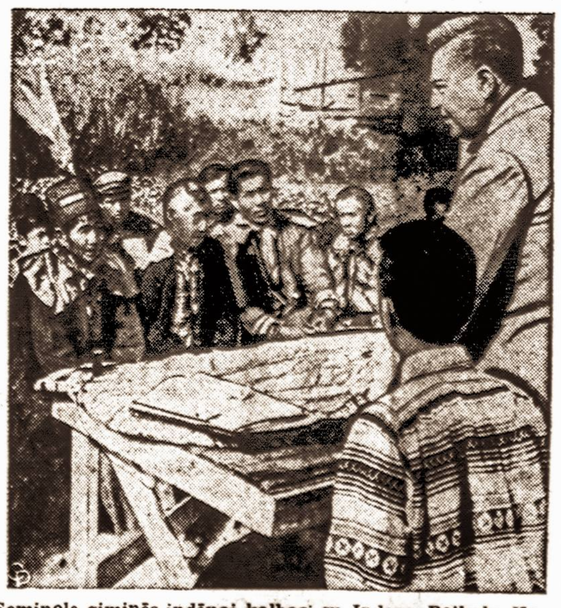

Seminole giminės indėnai kalbasi su Indėnų Reikalų Komisionierium Glenn L. Emmos (dešinėje) Floridoje, reikalaudami medžioklės teisių tuose žemės plotuose, kurių nei federalinė valdžia, nei valstybė iki šiol jiems oficialiai dar nepripažino. Faktinai Seminole indėnai daf nėra pasirašę taikos sutarties su Jungtinėmis Valstybėmis...

KALĖDOS IR NAUJI METAI...

Žiemos laikas, kada bene daugiausia visi pajuntame savyje vasariška šilumą... Tarp Kalėdų ir Naujų Metų tėra tik kelios dienos, bet kiekvieną iš mūsų jos pripildo naujomis savotiškomis mintimis, užkrečia savotiškomis nuotaikomis. Atsimindami Tą, kuris gimė Betliejuje, mes pajuntame linkėjimo prasmę: taika ir ramybė pasaulyje geros valios žmoneims... Atsimindami, kad vėl vieni metai nuslinko į amžių glūdumas ir drauge padidino naštą ant mūsų pečių, mes ryžtamės su nauja gyvybe, tikėjimu ir viltimi sutikti Naujuosius Metus, ir visiems linkime naujų laimingesnių Metų...

Sveikinu visus draugus ir pažįstamus su šiomis Kalėdomis ir Naujaisiais Metais, iš širdies linkėdamas asmeniškos laimes Jūsų šeimose, draugijose, organizacijose. Ir taip pat linkiu, kad ateinantieji metai Jums leistų pasidžiaugti, jog pastangos, kurias sudėjote, siekdami savo augštųjų idealų, nenueitų veltui...

Sveikinu visus Amerikos lietuvius patriotus ir draugus už vandenynų, linkėdamas, kad per ateinančius metus mes nepavargtume, bet dvigubai susitiprėtume tautinio darbo dirvoje. Džiaugdamiesi ramios gerovės gyvenimu Amerikoje, mes ne mažiau džiaugsimės, kai gerovės ir laisvės dienos nušvis ir mūsų tėvynei Lietuvai. Prie šių linkėjimų jungiasi mano generolas — Marijona Bachunas...

J. J. BACHUNAS

Tabor Form, Sodus, Michigan

PAGERBKIME TAURŲ LIETUVOS SŪNŲ

(Ministerio Broniaus Balučio 75 metų amžiaus proga)

P. J. ŽIŪRYS

●

Viena ryškiausių asmenybių, atvaizduojančių amžių tikro idealizmo — pasišventimo ir gilios meilės savo tėvynei — yra Lietuvos ministeris Londone Bronius K. Balutis. Jis yra vienas tų ąžuolų, kurių nepalaužė nei patogumų vilionės, nei tuščia garbė, nei kitokios svetimų kraštų pagundos, tiek daug mūsų tėvynainių nukreipusios nuo tiesaus idealistinio kelio...

Bronius K. Balutis yra kilęs iš Dzukijos, kur visada klestėjo vargas, skurdas ir nedateklius, bet visa tai susijusi su savotiška lietuviška mistika, persunkta gilia artimo bei Tėvynės meile, giliu savo tautos garbės pajautimu, išplaukiančiu iš didžiųjų dainų bei pasakų neišsenkamų šaltinių apie didvyrius, karžygius bei milžinkapius. Jis iš savo krašto, o ypač iš savo gimtosios Dzūkijos, paveldėjo kažką tokio, kas jį išskyrė iš minios, o jo savybės — elgesys, darbas, pasišventimas bei sugebėjimai — jį pastatė į Lietuvos laisvės kovotojų pirmąsias eiles.

Bronias K. Balutis savo jaunystę ir brandos metus praleido tarp JAV lietuvių. Jis dirbo ir nuoširdžiai bendravo su visais tauriais bei ryžtingais lietuviais, kurių dauguma jau yra atsiskyrę nuo gyvųjų, bet jųjų kilnių darbų vaisiai daug prisidėjo prie Tėvynės gerbūvio kėlimo. Tautinio budinimo darbas buvo pradėtas prieš B. K. Balučio atvykimą į šį kraštą. Ačiū Jonui Šliūpui bei jo dideliam pasišventimui, ginant savo tautiečius nuo galutinio sulydinimo lenkiškame katile, atsirado Lietuviškasis Balsas, Vienybė Lietuvninkų, Laisvoji Mintis ir kiti laikraščiai. Su laikraščių bei kitokių savo raštų pagalba, jis parengė neišmokslintų tautiečių minią suprasti savo kalbos bei savo tautos praeities vertę ir įsąmonino parapijų, laikraščių, draugijų, susivienijimų ir kitokių sąmbūrių — srovinių— reikšmę bei vertę. Tai buvo audringas tautinio budinimo sąjudis, reiškęsis įvairiais pavidalais. Bet vos tik pateko į B. K. Balučio gabias rankas ano meto chicagiškė Lietuva, buvo iš karto pajausta "dvelkimas rimtesnių vėjų", kažkas gilesnio. Ir štai pasirodė pirmas rimtąs lietuviškas laikraštis.. Stilius, turinys, politinė mintis ir patsai redagavimas parodė, kad ir Amerikos lietuvis jau yra pilnai subrendęs bei suprantąs savo pareigas...

Bronius K. Balutis vien laikraščio redagavimu nepasitenkino. Jis lankė tautiečius su prakalbomis, paskaitomis ir pranešimais, jis spausdino knygas, taisė ir švarino lietuvių kalbą. Veikė jis drauge su Laliu, Šernu, Bačiūnu, Damijonaičiu, Astramsku, Žemantausku, Olšausku ir Rimka. Rėmė Joną Šliūpą. Jis veikė visur, kur tik būdavo svarstomi Lietuvos reikalai ir lietuvių tautos gerovė. B. K. Balučio vadovaujamoji Lietuva tarsi nustatinėjo Amerikos lietuvių veiklos gaires ir tai veiklai vadovavo, nesidairydamas nei į kairę nei į dešinę... Jis veikė savarankiškai, pasitikėdamas savo gabumais ir savo aštriu protu, o savo veiklą jis grindė giliu nuoširdžiu jausmu.

Bronius K. Balutis eilę metų savo patarimais, raštu, žodžiu, vieša veikla ir neišsenkančia energija, apjungė vidurinę srovę, kuri ir šiandien vadovaujasi obalsiu: "Lietuva pirmoje vietoje!"— o visi kiti įsitikinimai tik po jos. Jo tauri valia buvo jaučiama sukuriant tuo laiku Lietuvių Tarybą, plėčiant pastangas supažindinti Ameriką su Lietuvos istorija, siekiais ir jos teise gyventi laisvą gyvenimą, tuo reikalu ruošiant memorandumus, organizuojant rinkliavas bei kitas priemones. B. K. Balučio įtaka jaučiama kultūriniuose baruose — vaidintojų būrime, lietuviškų knygų platinime, chorų kūrime bei kitokiuose žygiuose, kurie tik buvo naudingi Lietuvai ir jos ateičiai.

O kai po pirmojo pasaulinio karo išsisklaidė dūmai ir visame baisume pasirodė Lietuvos su sugriautais miestais bei sudegintais kaimais būklė ir kai pradėjo plaukti į sunaikintą tėviškę jos vaikai, karo audrų išguiti iš namų ir išblaškyti po Rusijos kraštus, kai visi sukilo ant griuvėsių ir pelenų kurti naują Lietuvą, jau laisvą ir nepriklausomą — ir Bronius Balutis buvo su tais, kurie skubėjo į Tėvynę. Jis metė visus šio krašto patogumus ir kaip mūsų amžiaus pionierius, grįžo į Lietuvą ir visomis savo jėgomis įsijungė—įsijungė į sunkų naujosios Lietuvos atkūrimo darbą. Jis visa esybe metėsi į tą darbą, be jokių savanaudiškų reikalavimų ar išskalčiavimų, nes jis priklausė prie jau nykstančios ir iš atminties blunkančios kartos tų Lietuvos idealistų, kurie tikėjo, kad teisybė laimės, Lietuva bus laisva, o ką jie už tai gaus ir koksai laukia jų likimas, jie nesirūpino. B. K. Balutis priklauso prie tų retai užsilikusių ąžuolų, klestėjusių amžiuje, kada buvo mediniai laivai, bet geležiniai vyrai,—visiška priešgynybė mūsų gadynės laikams su geležiniais laivais, bet mediniais vyrais, kada klesti pataikavimo iki išdavimo dvasia...

Nepriklausoma Lietuva kūrėsi, augo ir klestėjo. Mes, Amerikos lietuviai, stebėjome savo tėvų žemės pažangą ir visada matėme tenai ir veiklią nenuilstančią B. K. Balučio ranką. Jis ir tenai pasirodė kaip vairininkas: jo, politiko ir diplomato, veikla Užsienio Reikalų Ministerijoje, buvo pastebėta ir įvertinta kaip gabaus ir tauraus vyro įnašas valstybės kūryboje. Per keliolika Lietuvos laisvo gyvenimo metų, B. K. Balutis ten dirbo, augo, tobulinosi, tarsi nujausdamas, kad vėlei reikės išgyventi baisių audrų metus, kad reikės prityrusių bei ištvermingų vairuotojų, kurie pajėgtų valstybės laivą išvairuoti nuo galutino žlugimo. Jis, kaip ir kiti Lietuvos įgalioti atstovai, gyveno ir dabar tebegyvena audringuose tarptautiniuose sūkuriuose, kur vienas neapgalvotas žingsnis gali pastatyti visą Lietuvos ateitį ant pražūties kranto. Lietuvos istorijoje galbūt nėra buvę tokių laikų, kaip kad šiandien, kada tokia atsakomybė yra uždėta ant tokio mažo skaičiaus vyrų pečių! Ypač sunkią naštą turi pakelti Lietuvos atstovas St. James rūmuose, kur pučia tokie nedraugingi ir mums dažnai pavojingi vėjai... Tačiau B. K. Balutis, nors ir slėgiamas silpnėjančios sveikatos bei lėšų trūkumo, sugeba atremti visus pavojus ir drąsiai sumaniai gina Lietuvos reikalus bei teisę gyventi laisvą gyvenimą.

Mes sveikiname Bronių K. Balutį, pasiekusį gražų 75 metų amžių. Mums atrodo, kad jis tebėra jaunas, nes jo dvasia ir šiandien tebėra kupina jėgų, veržlumo ir kovingo pasišventimo Lietuvos tarnybai. Tad, linkime Tau, Broniau, dar ilgų, ilgų laimingų metų! Mes linkime sulaukti Lietuvos laisvės saulės patekėjimo!

Jautienoje yra dvigubai daugiau vitamino B (veiksnys, kovojąs su piktybine mažakraujyste) kaip kiaulienoje.

***

Žemės vidaus temperatūra, greičiausiai, yra apie 9000o F (4982o C).

CIVILINIO KARO PRADŽIA

Kokios buvo jėgos?— Žygis į Richmondą. — Federalinė vyriausybė nutarė paleisti visus vergus.

Kokios buvo karo jėgos? Šiaurė turėjo apie 22 milijonus gyventojų, pietai 5 milijonus baltųjų ir 4 milijonus vergų. Pietiečiai tvirtina, kad Konfederacija sudarė 600,000 armiją prieš 2,500,000 šiauriečių. Gi šiauriečiai tvirtina, kad pietų armija susidėjo iš milijono vyrų ir šiaurėje buvo 1,570,000 vyrų. Beard paduoda skaičių: šiuriečių armijoje buvo 2,898,000 vyrų, o pietiečių armijoje 1,300,000.

Vyrai buvo pašaukti trumpam laikotarpiui, jų kontraktai atnaujinti. Tie patys kareiviai buvo kelis kartus skaičiuojami.

Šiaurė maistu, geležinkelio transportu ir pinigais buvo stipresnė už pietus, bet karo pradžioje abiejose pusėse ginklų gamyba vyko gana silpnai. Per keturiolika mėnesių federalinė valdžia čia nupirko 30,000 šautuvų ir Europoje 726,000. Šiauriečiai ir pietiečiai svarbesniuose ginklų gamybos kraštuose turėjo savo agentus, kurie tarpusavy lenktyniavo. Bet nupirkimas dar nieko nereiškė: reikėjo pergabenti. Čia vėl šiauriečiai viršijo pietiečius, nes turėjo daugiau laivų ir jūrininkų.

Bet kareiviai buvo geresni pietuose, negu šiaurėje. Plantatoriai buvo geri raiteliai ir geri šauliai. Geresnieji karininkai, baigę West Point (Lee, Johnston, Jackson), buvo kilę iš pietiečių ir buvo geri vadai. Šiaurėje milicija, kuri sudarė armijos branduolį, neturėjo jokio apmokymo. Jų karininkai daugumoje buvo civiliai. Kai kurie pulkai labiau žibėjo savo uniforma, negu taktika. Unijos armijos vyriausiuoju vadu buvo senas Winfield Scott, talentingas generolas, bet jau pasenęs ir invalidas. Jis buvo nuostabus 1812 metų kare, bet 1862 metais jis tegalėjo vadovauti iš lovos. Tačiau jis parodė išmintį iš pat pirmos savaitės, kada daug kas galvojo, jog karas pasibaigs per keletą dienų.

Pietiečiai galėjo pasilikti gynimosi pozicijose.

"Mes iš jūsų nieko nereikalaujame" sakė Konfederacijos vyriausybė, "kaip palikti mus taikoje". Bet šiaurė norėjo veikti. Tokiu būdu pirmose dienose jei pietiečiai turėjo tam tikros persvaros kareivių atžvilgiu, šiauriečiai turėjo geresnę karo medžiagą.

Svarbiausias klausimas buvo nustatyti, kaip ilgai tęsis pietiečių ištekliai ir kiek laiko praeis, kol šiauriečiai sunaudos savuosius.

Koks buvo svarbiausias šiauriečių strateginis tikslas? Užimti visus pietus? Neįmanoma. Pietai buvo kaip Europa. Norint užimti tokią teritoriją, reikia milžiniškos armijos.

Paimti sostinę Richmond? Operacija atrodė lengva, nes Richmond buvo netoli sienos. Bet tai nepriverstų pasiduoti pietus. Tikrieji silpnesnieji pietiečių taškai buvo ryšio linijos. Medvilnės kraštas tegalėjo gyventi tik importuodamas maistą jūros keliais ar iš vakarų kraštų, kurie priklausė konfederacijai. Gi su vakarais tebuvo tik trys geležinkelio linijos, kurios ėjo per Mississipi, Mephis, Vickburg ir Naująjį Orleaną. Paėmus šiuos punktus, nusileidžiant Ohio slėniu, Mississipi perkirstų pusiau šią naują tautą. Operacija turėjo užtikrinti pergalę.

Bet tai šiauriečiai suprato žymiai vėliau. Pradžioj jų tikslas buvo apginti Washingtoną ir paimti Richmond, išlaikyti unijoje Kentucky ir Missouri, kurie buvo linkę pereiti į pietiečių pusę, be to, užblokuoti pietų uostus.

Kaip ir nepriklausomybės kare, armijos perkėlimai buvo lengvesni jūros keliu, negu sausuma dėl savo didelių atstumų ir sunkumų aprūpinti maistu bei šaudmenimis.

Trisdešimt tūkstančių savanorių Washingtone šaukė: "Į Richmond!" Buvo sunku juos sulaikyti. Karininkai reikalavo laukti, kad galėtų apmokyti vyrus, bet vyriausybė, spaudžiama visuomenės opinijos, atsakė: "Mūsų kareiviai neapmokyti. Tai tiesa. Bet nemažiau, kaip pietiečių."

Sukilėlių kongresas turėjo susirinkti Richmonde liepos 4 dieną. Šiauriečiai norėjo sukliudyti ir buvo pradėta operacija Virginijoje.

Vakaruose gen. Patterson buvo pasiųstas į Shenandoah slėnį. Rytuose gen. MacDowell su 30,000 perėjo Potomac pulti pietiečius, kurie buvo 20 mylių į pietus nuo Washingtono, skersai upelio Bull Run ir gynė geležinkelį.

Šiauriečiai išsiruošė į šį mūšį, kaip į pikniką. Niekas neabejojo pergale. Senatoriai ir kongresmonai sekė kariuomenę su viltimi pamatyti kaip "Viešpats jiems atiduos filistinus". Visi tikėjosi sutriuškinti sukilėlius. Viena dama su teatro žiūronais sakė: "Rytoj mes būsime Richmonde!" Daug far merių atvyko su žmonomis, prikrovę vežimus maisto ir gėrimų, kad galėtų pamatyti mūšį. Bet iš dviejų blogai apmokytų armijų, viena, kuri buvo gynimosi pozicijoje, turėjo daugiau laimės. Šiauriečių raiteliai stumdė nuo kelio žiūrovus, šaukdami: "Turn back! We are whipped!... Bėkite! Mes pralaimėjome!"

Jei pietiečiai būtų persekioję šiauriečius, jie būtų paėmę Washingtoną. Scott ir Lincolnas nežinojo ką daryti. Bet pietiečiai buvo "sujaudinti per gale", kaip šiauriečiai savo pralaimėjimu, todėl joks nutarimas nei vienoje, nei kitoje pusėje nebuvo įmanomas.

(Bus daugiau)

Šiomis dienomis Washingtone (Ellipse Park) įvyko prieškalėdinė pramoga, kurioje dalyvavo 21 tautos vaikai. Dalyvavo ir Maret Kaiv, Estijos pasiuntinio duktė.

SENAS ŽMOGUS NAUJAJAME PILIETYJE

S. KUNDROTAS

Paryžiuje leidžiamame lenkų mėnesiniame žurnale W. A. Zbyszewski aprašo vieną savo turėtą pasikalbėjimą, grįžtant jam iš Prancūzijos į Angliją, su anglų imigracijos valdininku. Vartydamas jo pabėgėliška pasą, anglų valdininkas paklausė jo, ar jis žino, kad jis turi teisę prašytis britų pilietybės ir ar jis galvoja ta savo privilegija pasinaudoti. Zbyszewski į tai atsakęs: "Sir, aš laikau, kad džentelmenai nekeičia savo pavardžių, tikybos, žmonos ir tautybės". "You're right, sir", atsakė valdininkas.

Kaip rašo Zbyszewski, jis ištikrųjų taip galvojąs. Jo pavardė jam sudaranti tūkstantį klapatų, bet jam niekad galvon neatėję pakeisti ją į Smith ar Brown. Nuo žmonos, esą, galima pabėgti, bet koks tikslas esąs dar kartą tą pačią klaidą papildyti? Kokia būtų garantija, kad antros ar penktos vedybos bus geresnės už pirmasias? Pakeitimas paso taip pat nepakeis nei akcento, važiuodavome bažnytėlėn pietą perduodamas žinią apie Lietad kuriam galui visa ta apgavystė? Kas sava, tautiška, esą visvien bus arčiau, visvien bus sergama tomis pačiomis emigracinėmis bėdomis ir nuo jų pabėgti nebus galima.

Prisiminiau tą istoriją, kai man pranešė apie kaikurį dr. P. Padalio elgėsį, jam dabar vadovaujant Amerikos Balso lietuviškoms transliacijoms Muenchene. Dr. P. Padalis netaip seniai priėmė JAV pilietybę, pakeisdamas savo pavardę iš Padalskio į Padalį. Jis nuvyko į Muencheną pavaduoti atostogų išvykusį J. Laučką. J. Laučka, senas JAV pilietis, vadovaudamas Amerikos Balso lietuviškam skyriui Muenchene, nors pats būdamas lietuvis ir labai artimas krikščionių demokratų sluogsniams, visdėlto niekad nepamiršdavo, kad jis vadovauja JAV įstaigai, elgesiasi džentelmeniškai, vengė šališkumo ir mūsų vidaus politinių ginčų.

Kitaip pradėjo elgtis dr. J. Padalis. Jis yra frontiininkas, J. Brazaičio grupės aktyvus veikėjas. Nors jis ir priėmė JAV pilietybę ir pradėjo dirbti JAV įstaigoje, jis savo siauro partiškumo negalėjo užmiršti. Ir jis negalėjo susilaikyti nepanaudoti savo priimtos pilietybės ir JAV tarnybos labai jau pigiam savo partiniam kromui.

Būtent, tikrindamas į kraštą perduodamą žinią apie Lietuvos Diplomatijos šefo paskyrimą S. Siručio konsulu Kolumbijoje, to LDS titulo nepripažįsta, nors JAV min. Lozoraičio LDS titulo nekvestijonuoja. Ar. dr. Padalis bijo, kad LDS titulo paminėjimas sudarys min. Lozoraičiui reklamą Lietuvoje?...

Šitoks elgesys tikrai nėra džentelmeniškas. Net blogiau, jis yra nesąžiningas, nes tuo būdu negražiai yra panaudojamos JAV piliečio teisės ir pareigos siauram lietuviškam partiniam bizniui.

Ir dar daugiau. Dr. Padalis leidžia per Amerikos Balsą pulti kitokių pažiūrų profesorius ir intelektualus okupuotame krašte, negu jis pats, kaip, pav. prof. Lašą, prof. Matulį. Mums atrodo, kad niekas mūsų, saugiai iš Lietuvos nuo baisios okupacijos pabėgęs, neturi sau leisti būti galutiniu teisėju tiems, kurie tėvynėje liko. Daryti tai siauros partinės politikos tikslais nėra nei dora, nei atsargu.

Taigi JAV pilietybės priėmimas ir pavardės pakeitimas nepadarė iš dr. Padalio džentelmeno ir nenuplovė nuo jo siauros partinės spalvos.

Kaip kad tas lenkas Zbyszewski pasakė, pakeitimas paso nepakeičia dar nei akcento, nei instinktų, nei ataviz mų, tad—kam ta visa apgavystė?

TAI BUVO PASKUTINĖS KALĖDOS

Saulei dar nepatekėjus, senis Jokūbas užsimovė suplyšusius batus, nuėmė nuo stalo Kūčių šieną ir nuėjo į tvartą. Jokūbas praeityje niekad taip anksti nesikeldavo. Jis turėjo gerą petingą sūnų, kuris tėvą visada pavaduodavo.

Pašėręs karvutę Kūčių šienu, Jokūbas sugrįžo į grįčią. Nei žodžio nesakęs, žmonai, pasirėmė ant stalo. — Pergyvenau amžių, sulaukiau aštuoniasdešimt metų, 15 dešimtinių ūkelyje nebuvau turtuolis, bet tokio skurdaus ir sielą slėgiančio gyvenimo dar neturėjau. Liko daržas ir viena sena karvutė. Reikėjo atimti viskas, palikti senį bado mirčiai, taip būtų buvę geriau. Sakoma, žmogus nematęs blogo, neįvertina gero. Neįvertinau ir aš. Bet dabar matau kokis skirtumas tarp praeities ir dabarties. Atsimenu, būdavo sulauki Kalėdų, sūnus pakinko bėrį ir važiuojame bažnytėlėn piemenėlių mišių klausyti. Kokis tada būdavo sielos pakilimas, kokis nepaprastas jausmas apimdavo žmogų, kai sniegas girgžda po rogėmis ir gaudžia kalėdinių varpų aidas. O dabar. Kaip seniai sapnuotas sapnas... Dabar nei sūnaus, nei bėrio, nei tos bažnytėlės, kurioje buvau krikštytas. Negirdėti nei tų kalėdinių varpų aido. Viską sunaikino, sumaišė, bažnytėlę sandėliu pavertė.

Tėvai, ko tu ten snaudi, ar vakar iš kaimynų nieko negirdėjai apie Jurgį?— paklausė žmona.

Nieko negirdėjau — atsakė senis.

O Dieve! — sudejavo motina.— Jurguti, sūneli tu mano, kur tu šią Kalėdų naktelę nakvoji? Gal su zuikeliais miške, gal su gyvulėliais svetimame tvarte. Brangusis Jurguti, sugrįžk! Nors per šventas Kalėdas aš noriu pamatyti tavo išblyškusį, suvargusį veidelį. Sugrįžk! Ir apalpo motina prie sukrypusio stalo.

Motin! Kasgi čia dabar su tavim... Sustok verkus—kalbėjo Jokūbas. Aš gerai žinau, kad Jurgis nenakvoja po atviru dangum, ai kur tvarte. Jis turi daug draugų, jie jam parūpina šiltą nakynę.

Kitą dieną kaimynai kalba apie tris partizanų lavonus pamestus miestelio aikštelėje ir varomi žmonės, kad atpažintų savuosius—pasakoja kaimynė, atėjus pas Jokūbą. Ar matei, širdele? — klausė motina.— Mūsų Jurgutis su trumpais kailinėliais, be diržo. Kai šoko per langą, diržas užsikabino ir liko. Mačiau, su trumpais kailinėliais... be diržo... Bet ne jis, juk aš jį gerai pažinojau — atsakė kaimynė.

Aš bėgsiu pažiūrėti — tarė motina ir užsimetė suplyšusią skarą ant pečių. Neik širdele, neik, — bandė atkalbėti kaimynė — neatpažinsi, o jei ir atpažintum, žinok, kad šios Kalėdos tau bus paskutinės.

Bet motinos negalėjo atkalbėti, ji pasileido vienplaukė miestelio link.

Nereikėjo motinai ilgai žiūrėti, kad atpažinus savo sūnų. Ji visu kūno sunkumu krito ant sūnaus lavono ir, bučiuodama jo kruviną, sušalusį veidą, šaukė: Sūneli mano, Jurguti mano, aš laukiau tavęs sugrįžtant!

Stovėjęs šale sargybinis spyrė batu motiną ir suriko: Sakyk, ar šitas niekšas tavo sūnus ir kas tu ir iš kur? Bet motina negirdėjo jo balso, ji spaudė savo lūpas prie kruvino sūnaus veido ir vaitojo. Nesulaukęs atsakymo, sargybinis pakėlė ją už plaukų ir vėl suriko: Sakyk, ar šitas latras tavo sūnus. Ir trenkė aukštienlinką moterį ant sušalusios žemės.

Nesiterliok su ja — prišokęs su išpurtusiu nuo degtinės veidu tarė aziatas. Aš viską sužinosiu ir surasiu.

Kaimynai parvedė pusgyvę motiną ir paguldė į lovą. Senis Jokūbas, lyg pamišęs, dar ilgai vaikščiojo iš kampo į kampą, kol susmuko ant suolo.

Neilgai tęsėsi ši ramybė geros valios žmonėms po šiaudiniu Jokūbo stogu. Kieme suurzgė sunkvežimis, kareiviai išlaužė grįčios duris, išvilko Jokūbą ir įstūmė į sunkvežimį. Kadangi žmona negalėjo paeiti, ją išnešė ir įmetė į sunkvežimį be jokio pasigailėjimo.

Taip, tai buvo paskutinės Jokūbų šeimos Kalėdos.

J. Šiaučiūnas

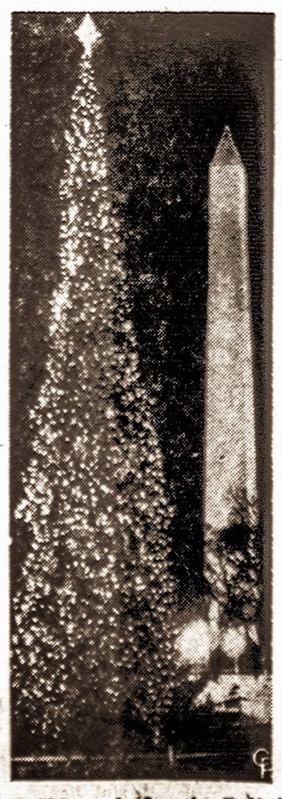

Kalėdų eglutė prie Baltųjų Rūmų Washingtone.

Visiems Linksmų Kalėdų Švenčių
ir Laimingų Naujųjų 1955 Metų

A. P. MITCHEL CO.

(Mičiulių Rūbų Dirbtuvė)

1245 Broadway Brooklyn, N. Y.

Visiems Linksmų Kalėdų Švenčių
ir Laimingų Naujųjų 1955 Metų

JUOZAS GARŠVA
Joseph Garšva, Jr.
Anita Garšva
John A. Pauley

231 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Linksmų Kalėdų Švenčių
ir Laimingų Naujųjų 1955 Metų
linkiu visiems savo mieliems pažįstamiems

PRANĖ LAPIENĖ

STONY BROOK, L. I.

Visiems Linksmų Kalėdų Švenčių
ir Laimingų Naujųjų 1955 Metų

H. POVILANSKIENĖ
Restoranas, Baras ir Salė

158 Grand Street Brooklyn, N. Y.

Visiems Linksmų Kalėdų Švenčių
ir Laimingų Naujųjų 1955 Metų

DILIS ENGINEERING CO.
Vladas ir Izabelė Diliai

543 S. Clinton St. E. Orange, N. J.

Visiems Linksmų Kalėdų Švenčių
ir Laimingų Naujųjų 1955 Metų

JONAS KRUNKLYS
Vienybės Generalinis Agentas

150 CLEVELAND BROOKLYN, N. Y.

Visiems Linksmų Kalėdų Švenčių
ir Laimingų Naujųjų 1955 Metų

A. S. TREČIOKAS

315 Walnut Street Newark, N. J.

Visiems Linksmų Kalėdų Švenčių
ir Laimingų Naujųjų 1955 Metų

PRANAS IR ONA JAKŠČIAI

Richmond Hill, N. Y.

Kalėdų ir Naujų Metų proga

A. MATULIS IR W. VAIGINIS
sveikina šapos darbininkus ir visus savo pažįstamus

490 Johnson Ave.. Brooklyn 6, N. Y.

Kalėdų Švenčių ir Naujų Metų proga

LITUANICA SQUARE RESTORANO
savininkai Praščiūnai
sveikina visus savo lankytojus.

282 Union Ave. Brooklyn 11, N. Y.

IŠLIK GYVAS AUTOSTRADOJE

Autostrados (superhayway—keturių ar daugiau kelių plentas), pastatytas išvengti daumos važiavimo rizikų, sukūrė naujas savo rizikas.

Svarbiausia šių rizikų yra greitis. Būdamas pirmo numerio žmogžudžiu visuose keliuose, jis dar pavojingesnis autostradoje. Automobilistas, nekliudomas susisiekimo šviesų, kryžkelių, aštrių kreivų ar stačių atkalnių, gali važiuoti iki šiol neišdrįstu greičiu. Todėl dėl greičio greičiau gali įvykti ir nelaimingi atsitikimai.

Kita rizika yra "didelio greičio hipnozė"— hipnozės miego būklė, sukelta be pastangų važiuojant vieną mylią po kitos. Aštria būkle ji gali tapti tikru snauduliu. Jos klastinga forma — laikinis budrumo netekimas.

Trečia autostradų rizika yra, pavojų padidėjimas nelaimingų atsitikimų metu, įvykusių dėl blogo oro mechaniškų trūkumų ir kitų automobilistų veiksmų.

Žvilgterėkime į šiuos pavojus ir pasvarstykime, kas darytina, norint jų išvengti.

Pirmas, greitis. Saugus greitis, be abejonės, yra sąlyginis dalykas — yra toks greitis, kada jūs dar kontroliuojate automobilį. Važiuojant vingiuotu, duobėtu keliu tai gali būti 35 mylios. Važiuojant autostrada, jis gali būti 70 mylių. Tačiau, kiekvieno automobilisto skirtingas greitis.

Pennsylvania Turnpike auto stradoje įstatymų leidžiama važiuoti iki 70 mylių per valandą. Daugumas automobilistų, anksčiau niekuomet nevažiavusių per 50 mylių, pradeda nekreipti dėmesio į greitį, nes kas gi gali atsitikti? Žinovai sako, kad daug kas gali atsitikti — ypač, ypač jei jūs nepratęs važiuoti 70 mylių greičiu. Amerikis automobilistų S-gos pareigūnas sako, kad daugumas mūsų nesame pritaikyti staiga keisti įprastą greitį nuo 25 mylių iki 55 mylių per valandą į 70 ar daugiau mylių per valandą, nepadidinant nelaimingų atsitikimų pavojų.

Pennsylvania Turnpike policijos aukšto pareigūno nuomone, kiekvieno automobilisto leidime važiuoti turėtų būti įrašytas jo didžiausias greitis **Važiuok tiktai jūsų saugiu greičiu.**

Jei jūs įpratęs važiuoti iki 60 mylių greičiu per val., niekuomet nevažiuok greičiau. Autostrada beskubą automobilistai kartais atsitrenkia į kitų mašinų užpakalinį dalį. Bandydami pralenkti lėčiau važiuojantį automobilį, jie klaidingai apskaičiavo atstumą ir nesuskubo pakankamai greitai pasukti į šalį. Kai kurie automabilistai, įvažiuodadami į austrados gazolino stotis, atsitrenkia į ten stovinčius automobilius, greičiausiai, tokiu greičiu važiuodami, neapskaičiavę. kiek jiems reikalinga laiko sustoti. **Atsimink, kad greitis gali ištęsti jūsų reakcijos laiką.**

Važiuojant didžiausiu greičiu, atitinkamai daugiau reikia laiko ir erdvės pasukti ar sustoti. Tokią išvadą padarė šio autostrados aukštas pareigūnas, pasiremdamas daugybe susidūrimų, įvykusių, kai aplenkiantis automobilis pergreitai suka į autostradą.

Važiuojant dideliu greičiu, ištobūlink jūsų aplenkimo techniką.

Jūs esate įpratę, kaip galima greičiau vėl įvažiuoti į jūsų kelią. Autostrados ekspertai įspėja: "Neskubėk". Kitas dalykas dėl greičio — ilgai važiavus, atitinkamai koją laikant ant grindų, jūs prie to įpratote. Važiuodamas 70 mylių greičiu, jūs jaučiatės ir elgėtės, tartum važiuotumėte 40 mylių greičiu. Tai gali iškrėsti jums nemalonių triukų, kai reikės sugebančiai elgtis bėdos atveju. Jei jūs nesate tikras, kaip greitai jūs važiuojate, pabandykite sustoti ant dešimties centų monetos, ką jūs padarote mieste.

Atsimink, kad greitis neigiamai jus veikia.

Ilga autostrada jums atrodo tiek gerai pažįstama, kad jūs užmirštate, kaip greitai jūs važiuojate. Jei važiuojate naktį, visą laiką laikykite greičio rodyklę apšviestą, priminti jums jūsų greitį.

Važiuojant didžiausiu greičiu, baisia kaina reikia mokėti už bet kokias klaidas. Trumpas neatidumo momentas gali reikšti skirtumą tarp gyvenimo ir mirties. Pennsylvania Turnpike nelaimingame atsitikime, jaunas automobilistas atėmęs vieną ranką nuo vairo, bandęs pataisyti sėdynę. Jis važiavo tokiu greičiu, kad neteko automobilio kontrolės ir atsitrenkė į tilto atsparas. Joks saugumo inžinierius negalėtų išvengti šio automobilio trijų asmenų mirties.

Važiuodamas, galvok tik apie vairavimą.

Jei jums reikia užsidegti cigaretę, užsukti radiją ar pasiekti pirštinių skyrių, išsukite iš autostrados į šoną.

Atrodo, kad kai kurie autostradoje užmiršta sveiką protą, kuriuo remiasi visos greičio taisyklės. Jie sako, kad šie keliai pastatyti greičiui ir saugumui.. Tikrai. Bet, nesvarbu, koks geras plentas, naujas ir neįprastas greitis gali būti pavojingas. Kuo greičiau važiuojate, tuo mažiau laiko išvengti susidūrimo.

Kitas didelis pavojus yra "didelio greičio hipotezė". Niekas tikrai nežino, ar tai greičio, ar vienodumo, ar kitų veiksmių šalinė išvada. Žinovai galvoja, kad nuolatinis padangų užimas, nenutrūkstąs motoro parpimas, be pastangų važiavimas, sudaro savotišką užbūrimą, kada automobilistas pavirsta robotu — automatu, neturinčiu automobilio sąmoningos kontrolės.

Pav., automobilis gali pastoviai važiuoti pakui sunkvežimį. Vėliau, sunkvežimis sulėtina greitį ir išsisuka į šoną. Tartum nematomos virvės traukiamas, automobilis irgi suka į šoną, bet nepajėgia sulėtinti greičio ir atsitrenkia į sunkvežio užpakalį. Gal tai jums atrodo fantazija? Galbūt, bet taip atsitiko ne vieną kartą. Ir kaip kitaip galima išaiškinti tokius raganiškai nejaukius susidūrimus, kada ant autostrados nėra jokių pėdsakų, žyminčių, kad automobilistas nors būtų bandęs sustoti? Tartum, jis visiškai nebūtų matęs prieš jį važiavusio autovežimio.

Niekas nežino, kiek nelaimingų atsitikimų įvyko dėl plento hipnozės, nes žuvusiųjų automobilistų negalima iškvosti, o likę gyvi, retai prisipažins, svajoję prie vairo.

Iš tikrųjų, kai kurie automobilistai užmiega prie vairo. Taip gali ir jums atsitikti, jei jausitės nuvargęs. Autostrada važiuojant, greitis, monotoniškumas ir tariamas važiavimo rizikos nebuvimas padidina jūsų snaudulį.

Gerai pasilsėk, prieš pradėdamas ilgą kelionę autostrada.

Kova su hipnoze naujose autstradose inžinieriai bando padėti. Pav. New Jersey autostradoje vengiama ilgų tiesių kelių, retkarčiais švelnios kreivės priverčia automobilistą būti budriu. Ohio valstybėje galvojama naujuose plentuose naudoti pakaitomis cemento ir bituko grindinį, kad važiavimo sąlygos būtų pakeistos. Tačiau, vienos tik inžinerijos nepakanka.

Jei laikini dėmesio nukreipimai nepajėgia sukelti jūsų budrumo, išsuk iš kelio ir valandėlę pasilsėk, prieš toliau važiuodamas.

Trečia autostrados grėsmė būna, dėl išorinių veiksnių: oro, mechaniškų trūkumų, kitų automobilistų.

Dėl rūko, lietaus, sniego, šlapdribos ir ledo kasmet įvyks ta tūkstančiai nelaimingų atsitikimų. Bet daug autostrados automobilistų galvoja, kad gamtos dėsniai autostradoje neveikia. Daug autostradų priežiūros įgulų svarbiausiose vietose įrengia įspėjimo ženklus, bet pats automobilistas privalo sveikai galvoti ir spręsti.

Blogam orui esant, autostrada tampa beveik taip pat pavojinga, kaip ir senos rūšies kelias, todėl atitinkamai ir važiuok.

Tiesa, jums leidžiama važiuoti iki 70 mylių per valandą, bet, mirčiai tykant jus klastingose kelio vietose, tokiu greičiu važiuoti būtų beprotybė.

Kitas išorinis faktorius yra mechaniški gedimai. Padanga gali sprogti bet kur. Jei tai atsitiks važiuojant autostrada 70 mylių greičiu, jūsų galimumai pergyventi nelaimingą atsitikimą žymiai padidėja. Tas pats tinka dėl bet kokių stabdžių ar vairavimo mechanizmo trūkumų. Dėl greičio bet koks trūkumas dvigubai pavojingesnis važiuojant autostrada, negu paprastu plentu.

Prieš važiuodamas, stipriai patikrink automobilį.

Atsimink, kad dideliu greičiu važiavimas gali būti mechaniškų bėdų priežastimi, ypač jei jūsų automobilis nėra įpratintas greitam važiavimui.

Pagaliau. kiti automobilistai Autostrados taip suprojektuotos, kad būtų pakankamai vietos aplenkti kitą mašiną ar būti aplenktam, suteikiant kuo daugiausia saugumo. Bet, kaip tik šis saugumo jausmas gali būti perdidelio pasitikėjimo priežastimi. Jums visada gali grėsti pavojus dėl kito automobilisto klaidos. Atsiminkit, kad važiuoti autostrada, tai ne kortomis lošti. Tai reikalauja mikluumo. patyrimo ir sugebėjimo elgtis bėdos atveju.

J. Str.

Amerikiečiai Korėjoje ruošiasi Kalėdoms

Komercijos sekretorius Sinclar Weeks, kurį Amerikos pramonininkų sąjunga išrinko "Šių metų asmenybe."

Visiems Linksmų Kalėdų Švenčių ir Laimingų Naujųjų 1955 Metų

GEORGE DIRŽIS

CONTRACTOR OF FINE COATS FOR MEN AND YOUNG MEN

41 Wyckoff Ave., Brooklyn 37, N. Y.

Visiems Linksmų Kalėdų Švenčių ir Laimingų Naujųjų 1955 Metų

BALLAS FUNERAL HOME

M. P. Ballas ir Albert Baltrūnas

660 Grand Street Brooklyn, N. Y.

Linksmų Kalėdų Švenčių ir Laimingų Naujųjų 1955 Metų

linki kostumeriams, draugams ir giminėms

JONAS JAKAITIS

MAISTO KRAUTUVĖ

33 SEIGEL STREET, BROOKLYN 6, N. Y.

Visiems Linksmų Kalėdų Švenčių ir Laimingų Naujųjų 1955 Metų

JOHN SIMEN

Manufacturer Men's Fine Clothes

WAtkins 9-6690—9-6691 EVergreen 7-9394

100 Fifth Avenue, New York, N. Y.

Visiems Linksmų Kalėdų Švenčių ir Laimingų Naujųjų 1955 Metų

JULIUS PAKNIS

REAL ESTATE AGENTŪRA

133 Sealey Avenue, Arlington, N. J.

Visiems Linksmų Kalėdų Švenčių ir Laimingų Naujųjų 1955 Metų

ANTHONY J. WESLAN

ADVOKATAS

16 Court St., Brooklyn, N. Y.

Visiems Linksmų Kalėdų Švenčių ir Laimingų Naujųjų 1955 Metų

KAZYS KUNDROTAS

LIETUVIŲ SIUVĖJŲ LOKALO DELEGATAS.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

Ruošia

Alma Kasmočiūtė savo

STEAMBOAT ROAD INN

89 STEAMBOAT ROAD, GREAT NECK, L. I.

Penktadienį, gruodžio 31 d. 9 v. v.

VAKARIENEI KALAKUTAS, DEŠROS IR t. t.

Šokiai — lietuviška amerikoniška muzika

Baras atdaras visą naktį

Bilietas asmeniui 3 dol.

Vietas rezervuokite iš anksto.

Telefonuokite Almai tuojau — GR 2-1546

Amber Cherry Earrings with Golden Leaves. $7.50

GINTARAS GRAŽIAUSIA DOVANA

Brangi atmintis kiekvienam lietuviui. Tradicinis papuošalas visą metą.

Vieta kuri saugo mūsų brangaus krašto auksą — gintarą. Didžiausias pasirinkimas gintaro dirbinių.

AMBER GUILD, Ltd.

Virš 50 metų gintaro versle.

80-19 31th Ave., Jackson Heights, L. I., N. Y.

Tel. HA 9-5855

Lengva pasiekti auto—Northern Blvd. (25a) iki 31st Ave

IND sub. iki Roosevelt—Jackson Heiths Stores

IRT sub. iki 74th St. Stoties Iš čia LaGuardia Aero Port Bus iki 31st Ave

Misiūnų Degtinės Krautuvė

RAY'S LIQUOR STORE

JUOZAS IR IZABELĖ MISIŪNAI

Savininkai

Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.

Įvairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.

103-55 Lefferts Blvd., Richmond Hill, N. Y

VIrginia 3-3544

TURIZMO IR APDRAUDOS BIURAS

Kelionės laivais ir lėktuvais, Įvairiausios apdraudos, Nuosavybių pirkimo ir pardavimo, Biznio knygų vedimo, Taksų (income tax) paruošimas, Pinigų persiuntimo ir skolinimo, Imigracijos ir pilietybės, Notarinių dokumentų tvirtinimo. Vertimų ir įvairiausiais kitais reikalais.

KNYGYNAS—LAIKRAŠČIAI IR KNYGOS

Visais reikalais jums greitai ir maloniai patarnaus broliai

ALBINAS ir KAZYS TREČIOKAI

315 WALNUT ST. (kamp. Adam St.) NEWARK 5, N. J.

Telefonas MArket 2-4867

Prilaikykime Pinigus Savųjų Tarpe!

REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE

X. STRUMSKIS, savininkas

322 Union Avenue,

BROOKLYN 11, N. Y.

Tel. EVergreen 7-2089

Vienintelė lietuvių degtinės ir vyno krautuvė, gyvuojanti jau 17 metų.

LITHUANIAN AMERICAN AUTO SCHOOL

Užsirašykite į auto mechanikų ir šoferių mokyklą

GR. 7-8951

Padėsime jums egzaminuose išrūpinti vairuotojų leidimą. Mūsų mokiniai išmokę gauna diplomus. Padedame gauti darbą. Pamokos dienomis, vakarais ir sekmadieniais. Instruktoriai patyrę savo srities žinovai. Mokykla veikia nuo 1916 m.

L. TIKNEVIČIUS, Direktorius

Metropolitan Auto School

155 2nd AVENUE

Tarp 9-10 gatvių, New York City

New Yorko Liet. Bendruomenė

GRUODŽIO 31 D., 10 V. V.

PARK VIEW SALĖSE

260 KNICKERBOCKER AVE., BROOKLYN, N. Y.

rengia vieningą

NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMĄ

Sveikinimo žodį tars gen. konsulas J. BUDRYS ir ALB. pirm. prel. J. BALKŪNAS

Pelnas skiriamas švietimo, kultūros ir šalpos reikalams

Stalai (10 vietų) ir paskiri bilietai iš anksto galima užsisakyti ligi gruodžio 26 d. šiais telefonais: Balfo—EV. 7-1422, Darbininko red.— GL 5-7281 ir J. Ginkaus EV 4-9293

Atsilygintiižd. A. Vakseliui 85-09, 88 St. Woodhaven, N. Y.

Bilieto kaina — 5 dol., studentams — 3.5 dol.

A. JEZAVITO orkestras. Rengimo Komisija

HERBERT & BLOOMFIELD, Inc.

AUTOMOBILIAI — NAUJI

SUNKVEŽIMIAI (TROKAI) vartoti

FINANSUOJA BANKAS

Autorizuotas

TAISYMAS DALYS

Lietuvis JUOZAS E. ARBACIAUSKAS,—Sav.

CHARLES H. BLOOMFIELD.—Sav.

110 Hempstead Turnpike, Franklin Square, L. I., N. Y.

Tel. HE 2-3800

NEW YORKO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. F. M. BINTAKIS
16 Linden Street
Vykstant Jamaica linija išlipti Gates Avenue
Brooklyn, N.Y.
GLenmore 5-3012
VALANDOS:
Kasdien nuo 11 iki 1 ir nuo 6 iki 8
Šeštadieniais nuo 11 iki 2.
Sekmadien. pagal susitarimą

VINCAS KANAUKA, M. D.
284 Eastern Parkway
(Blokas nuo Brooklyno Muziejaus).
Brooklyn, N. Y.
Tel. ULster 7-8652
(Vykstant BMT Franklin Ave linija. išlipti Estern Parkway. o IRT—Franklin Ave stotye.)
VALANDOS:
PAGAL SUSITARIMĄ
Skambinti nuo 6 iki 8 v.v.
Šeš Stadieniais nuo 9 iki 11 val. ryto.

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4th Street
Brooklyn, N. Y.
VALANDOS:
9 — 12 ryte
1 — 8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. EVergreen 7-6868

DR. JANINA SNIEŠKA
(DANTŲ GYDYTOJA)
408 Jay Str. Room 306,
kamp. Fulton Str. (Brooklyne)
Ofiso tel. ULster 8-8789
Namų tel. TAylor 7-8231
VALANDOS:
1 — 7 val.
susitarus
Ketvirtadieniais visą dieną ir šeštadieniais po pietų uždaryta.

DR. BLADAS K. VENCIUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
VALANDOS:
9 — 12 ryte
2 — 9 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. Ofiso STagg 2-0706
Namų — MA 7-2055

JOSEPH SAMOSTIE, M. D.
Buvęs Berlyno universiteto klinikų prof. asistentas
Vyrų ir moterų ąstrios ir chroniškos ligos.
RENTGENAS - ELEKTROTERPIJA
Nuo 10 val. ryto iki 6 v. p.p. Čia pat moterų ligų gydytojas
Priėmimo val. antr., treč. ir penkt. nuo 10 v. r. iki 6:30 v. v.
220 EAST 12th ST., NEW YORK 3, N. Y.
(Tarp 2nd ir 3rd Ave.) Tel. AL 4-4437

JOHN DERUHA, M. D.
Odos niežėjimas ir išbėrimai. Tulžies ligos. Galvos skaudėjimas, nemigas, jausmų komplikacijos, jautrumas, širdies ir skilvio ligos.
Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9.
128 E. 86th ST., NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

DULKIŲ SIURBLYS
namų švarai palaikyti būtinas.
Žinomus "ELECTROLUX" siurblius (vacuum cleaner) ir vaškavimo mašinėles jums namuose parodys fabriko atstovas
Julius T. Jacyna.
Rašykite: 328 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.
Tel. MU 4-3171, namų EV 7-0463.
Kainos nuo 25 dol.
Taip pat parduoda "FLAVORSEAL" firmos Stainless Steel puodus virti be vandens.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME
MATHEW P. BALLAS, Direktorius
ALB. BALTRŪNAS-BALTON, Reikalų Vedėjas
669 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-5043 NOTARY PUBLIC

SHALINS FUNERAL HOME
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

AUGUST P. GUSTAS, Inc.
AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas
354 MARCY AVENUE BROOKLYN, N. Y.
(KOPLYČIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR)
EVergreen 7-4774

PATRICK FUNERAL HOME
635 NORTH WOOD AVENUE, LINDEN, NEW JERSEY
Telephone LInden 2-4119

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVIČIUS, Direktorius
Telefonas. STagg 2-4409
410 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN 11, N. Y.

Eastate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC. Tel. NEwton 9-4464

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

DIDŽIOJO NEW YORKO LIETUVIŲ AUKA TREMTINIAMS EUROPOJE

Lapkričio 22 d. BALFo Centro patalpose įvykusiame to vajaus komiteto posėdyje valdybos pirmininkas kun. dr. Stasys Valiušaitis padarė smulkią darbų apyskaitą. Vajaus metu, renkant aukas laiškais, prie bažnyčių, aukų lapais ir dėžutėmis, viso surinkta $9,764.20.

Stambiausios aukos gautos iš prel. Jono Balkūno vadovau jamos Viešpaties Atsimainymo parapijos — $200.00, Pranas Mačiulis su žmona aukojo $121.00, New Jersey Lietuvių Taryba — $100.00, New York Joint Board, A. C. W. A. per K. Kundrotą — $100.00, Lietuvių Siuvėjų Lokalas 54, per K. Kundrotą — $75.00, ir po $50.00: Bayonne, N. J., Šv. Mykolo parapijos klebonas kun. dr. J. Starkus, M. Jankevičiūtė, O. Jankevičiūtė ir dr. V. Paprockas.

Iš pavienių rinkėjų tarpo gausiausiai surinko Stefanija Kusienė iš Rocky Point, L. I., — $144.00, Pranas Mačiulis, — $137.00, Jonas Avižienis iš Jersey City — 113.00 ir Katerina Vaitkevičienė—$100.00.

Kun. dr. Valiušaitis pabrėžė, jog prie vajaus sėkmingumo prisidėjo visų newyorkiečių talka. Čia jis ypač iškėlė parapijos klebonų prel. Jono Balkūno, kun. Norberto Pakalnio ir kun. Juozo Aleksiūno bendradarbiavimą. Vajaus metu jie ne tik per pamokslus ragino tikinčiuosius aukoti, bet ir prie savų bažnyčios patys pravedė rinkliavas. Vajaus komitetui nuoširdžiai talkininkavo newarkiečiai inž. V. Dilis ir Albinas S. Trečiokas.

Vajaus metu taipgi buvo dar ban užkinkytas ir nemažas tinklas spaudos, radijo bendra darbių ir kalbėtojų. Spaudoje rašė prel. Jonas Balkūnas, Juozas Audėnas, J. Grabau-Grabauskas, dr. Bronius Nemickas, dr. Antanas Škėrys, dr. V. Tercijonas ir pats vajaus komiteto pirmininkas dr. Stasys Valiušaitis.

Juozas Ginkus ir Jokūbas Stukas per savo radijo valandas BALFui leido nemokamai garsinti savo reikalą. Radijo bangomis į newyorkiečius kalbėjo prel. Jonas Balkūnas, Juozas Audėnas, Leonardas Andriekus, O. F. M., K. Krušinskas, dr. V. Paprockas, kun. Vytautas Pikturna, Jurgis Sirusas, Ona Valaitienė ir kun. dr. Stasys Valiušaitis.

Savo pranešimą vajaus komiteto valdybos pirmininkas užbaigė padėka visiems, ir aukotojams ir tų aukų rinkėjams bei talkininkams, pareiškdamas viltį, kad Vokietijoje pasilikusieji mūsų tautiečiai nebus pamiršti ir ateityje.

Po to į susirinkimą BALFo Centro Valdybos žodį tarė prel. Jonas Balkūnas. Jis dėkojo visiems, o ypač vajaus komitetui ir jo pirmininkui už pasidarbavimą.

Vajaus komiteto užbaigtuviniame posėdyje dalyvavo: komiteto pirmininkas kun. dr. Stasys Valiušaitis, komiteto finansų tvarkytojas Antanas Reventas, e. p. BALFo Pirmininkas prel. Jonas Balkūnas, BALFo Iždininkas Albinas Trečiokas, BALFo Direktorius Juozas P. Ginkus, BALFo Reikalų Vedėjas Stasys Lušys, Jonas Avižienis, Adolfas Dimas, Vladas Kulpavičius, p. Jieva Trečiokienė ir Pranas Vainauskas. Reikia pažymėti, kad komitetui antrus metus iš eilės energingai vadovavo kun. dr. Stasys Valiušaitis, kuris tam reikalui yra paskyręs visą savo laiką, atsisakydamas poilsio ir atcstogų.

Salomėja Narkeliūnaitė.

Ar jūs pažįstate alkoholiką?

Kiekvienas girdėjo išsireiškimą, kad "Alkoholikas yra asmuo, kuris geria vienas".

Dr. A. S. Tomb Texo medicinos žurnale griauna šį neteisingą supratimą. Jis sako, kad esama daug, daug alkoholikų, kurie niekuomet negeria vieni. Vos tik pradėję gerti, jie tuojau jungiasi prie kompanijų. Jie nenori būti vieni — jie nori būti su kitais.

Taip pat jis sako, kad toks pasakymas, kaip "alkoholikas yra asmuo, kuris geria jau iš ryto", yra neteisingas. Anot dr. Tomb, esama tokių asmenų, kurie nenori prisipažinti esą alkoholikais, jie visą rytą kovoja su nervingumu, imdami aspiriną bei kitus raminančius vaistus, ir pradeda gerti nuo vidudienio.

Irgi netiesa, kad gerdamas du ar tris stikliukus, nepatapsi alkoholiku. Alkoholikas negali laikytis jokios ribos. Alkoholikui vieno stikliuko perdaug o tūkstanties permaža.

Taip pat klaidingas patarimas: "Gerk alų — lengvus alkoholinius gėrimus — ir nebūsi alkoholikas". Jis pabrėžia, kad esą daug alkoholikų, kurie nieko kito negeria, kaip tiktai alų ar ypač vyną.

Kitas neteisingas patarimas: "Negerk kiekvieną dieną ir nebūsi alkoholikas". Visiems žinomi periodiniai girtuokliavimai. Tai yra toks gėrėjo tipas, kuris savaitėmis, mėnesiais, net metais, nepaliečia alkoholinio gėrimo lašo, o vėliau pradeda girtuokliauti.

Dr. Tomb apibūdina alkoholiką, kaip nesaikingą gėrėją, kurio gėrimas kliudo jo kasdieniniam gyvenimui. Tai yra toks asmuo, kuris pradėjęs gerti, negali atsakyti už savo elgesį. Tai yra asmuo, kuris pradėjęs gerti, negali pasakyti, kada jis baigs gerti.

ĮSIGYKITE DRASTIŠKAI NUPIGINTAS KNYGAS

PASAULIO LIETUVIŲ ŽINYNAS, 366 pusl. knyga su daugybe reikalingų informacijų, lietuvių kolonijų aprašymais visam pasaulyje, įstaigų, organizcijų, visuomenės veikėjų ir kultūrininkų adresais $5.000.

THE ECONOMIC RECONSTRUCTION OF LITHUANIA AFTER 1918, Columbia University Press New Yorke 1942 metais gražiai išleista knyga apie Lietuvos ekonominį progresą iki pat bolševikų okupacijos su daugybe statistikos duomenų iš visų ekonominio gyvenimo sričių. Kietais viršeliais. Tinka kaip dovana tiek lietuviui, tiek Lietuva besidominčiam kitataučiui. Kitos tokios knygos apie Lietuvą su tiek daug vienoje vietoje surinktų statistikos duomenų nėra nei lietuvių nei anglų kalboje $2.00.

Švenčių proga šias abi knygas galima įsigyti už $3.75. Užsakymus su čekiais ar pašto perlaidomis siųsti jų autoriui: Mr. A. Simutis, 41 W. 82 Street New York 24, N. Y.

IŠNUOMOJAMAS viengungiui kambarys su apstatymu arti Forrest Park. Atskira maudynė. Turintis automobilį galės gauti garažą. Kreiptis po 6 val. v. šiuo adresu: 85-27 88th St., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 6-2164.

POLAKAS GARANTUOJA, kad galima mokėti brangiau, bet negalima suruošti geresnių laidotuvių

$250 ąžuolinis karstas
Laidotuvių kaina nėra problema, nes mes turime didelį pasirinkimą karstų.
Audeklu dengtas nuo -95
Ąžuolinis nuo $250
Mahagoni med. nuo $495
Metaliniai nuo $385
Nemokamai koplyčia
Antanas Polakas
LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
151 METROPOLITAN AVE.,
Brooklyn, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-8479

Namai pardavimui

NAMŲ SAVININKAMS: Turime šimtus nuomininkų, kuriems greitai reikia buto Brooklyne arba Queens County. Mes galime jūsų butą išnuomoti tokiam nuomininkui, kuris jums patinka. Butas gali būti su arba be centralinio šildymo. Patys nuomininkai išdekoruos visą butą. Už visą šį patarnavimą savininkui nieko nereikia mokėti. Jeigu turite arba netrukus turėsite tuščią butą, tuojau skambinkite mums telefonu: **VIrginia 9-842.**

APDRAUDA - INSURANCE

Mūsų apdraudos ekspertai tinkamai sutvarko ir parūpina visokią apdraudą namams, bizniams, automobiliams, baldams ir Life insurance. Bet kurios apdraudos reikalu, prašome kreiptis mūsų įstaigon.

ORMAN & MICHELSON
111-15 Jamaica Avenue
Richmond Hill, N. Y.
VIrginia 9-0842
arba VIrginia 7-411
Valandos: Kasdien iki 8 val.

CASINO TEATRAS
210 East 86th St., N.Y.C. Tel.: RE 4-0257, BU 8-0561.
Gruodžio mėn. 24 d. iki 30 d.
DIE SHOENE TOELZERIN
Ingeborg Cornelius—Franciska Kinz—Paul Richter
ir **"AVE MARIA"**
Bejamino Gigli—Era Berger—Kaete v. Nagy
Vokiška savaitės apžvalga.

MĖSOS URMO PARDAVIMAS
ALBRECHT & KOELBER
197 NORTH 6th ST. BROOKLYN 11, N. Y.
EVergreen 8-6322

SCHOLES BAKING, Inc.
LIETUVIŠKA DUONA—GERIAUSIA DUONA
V. LUKAS, vedėjas

Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilmėms. Visus užsakymus mes išpildome kuo geriausiai.
532 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Mūsų krautuvėje galima gauti batų, tinkamų visiems keturiems metų sezonams.
Lietuviams ypač gerai žinoma mūsų avalinės kokybė.
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas EV 7-2043

A. Andriuškevičius
Laikrodininkas ir Juvelyras
Didelis brangenybių pasirinkimas.
485 Grand St.,
Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 4-2318

RUBBER STAMPS
ENGRAVING METAL & PLASTICS
CONCORD STAMP
RUBBER & METAL STAMPS
SEAL OF MARKING DIES
79 Warren St. New York, N.
Tel. BEelman 3-6828

LIETUVIAI ADVOKATAI

ST. BREDIS, JR.
37 Sheridan Avenue,
Brooklyn 8, N. Y.
AP 7-7083

KĘSTUTIS W. MICHELSON
111-15 JAMAICA AVENUE
RICHMOND HILL 18, N. Y.
VIrginia 7-4111

CLEMENT A. VOKET
(Vokietaitis)
41-40 74th Street,
JACKSON HEIGHTS 73, N
NEwton 9-6620

ALFRED J. WENTZ
225 S. 4th Street,
BROOKLYN, N. Y.
EVergreen 7-8067

NORITE GEROS — MENIŠKOS
FOTOGRAFIJOS:
PORTRETO,
ŠEIMOS,
VAIKŲ,
įvairių progų nuotraukų?
Jums geromis sąlygomis padarys
VYT. MAŽELIS,
baigęs New York Institute of Photography,
422 MENAHAN STREET, BROOKLYN, N. Y.
skambinti tel. HY 7-4677

VISAME NEW YORKE NERASITE GRAŽESNIŲ IR PATOGESNIŲ ŠALIŲ, KAIP
GRAND PARADISE
Ką nerengtumėte — koncertą, vestuves, šokius, ar prakalbas — Grand Paradise gali tilpti nuo 25 iki 2000 dalyvių.
Reikalų Vedėjas
I. WEINSTEIN
320 GRAND ST. BROOKLYN 11, N.Y.
EVergreen 7-1123

DIDŽIAUSIA VERTYBĖ **Tel. LAKE WORTN 6904**
VISOJE ŠALYJE
3 DALIŲ GUMOS PUTŲ
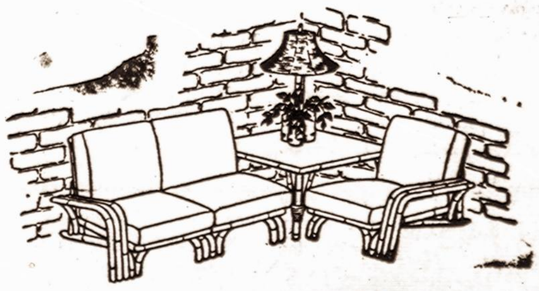
3 dalių svoris apie 100 svarų.
Sudedami iš paskirų dalių. Uždengalai su zipe riais. Medžiagą išsirenkate patys.
$143.50
BAMBOO PRODUCTS
A. SAVICKAS, sav.
Atidaryta 8:30 iki 5:30 p. p. kasdien ir šeštadeniais
Lavitchas RESTFOAM BAMTAN
DIRBTUVĖ IR PARDAVIMAS:
U. S. 1, PRIE FEDERAL & DIXIE, LANTANA, FLORIDA

Pas mus

New Yorkas ir Apylinkė

V. Žukauskas, mūsų publikos mėgiamas aktorius, grįžo iš ligoninės ir sveiksta namie. Beje, aktorius Žukauskas Vienybės koncerto publikai (1955 m. sausio 30 d.) žada papasakoti savo įspūdžius iš pakeliui į anapus...

J. Ginkus tars trumpą sveikinimo žodį Moterų Vienybės Naujų Metų sutikime gruodžio 31 d. Pierrepont viešbučio salėje, Brooklyne.

Antanas Vaivada, Valstybės Departamento pareigūnas, praeitą savaitę tarnybiniais reikalais lankėsi New Yorke.

Dr. V. Ingelevičius su šeima Kalėdų ir Naujų Metų sveikinimų vietoje pasiuntė Studentų Šalpos Fondui piniginę auką.

Jurgis Sirusas, Vienybės bendradarbis, kartu su žmona Elena šiomis dienomis gavo Jungtinių Valstybių pilietybę.

Alvina Buividienė prašo pranešti, kad jos rašinyje apie Moterų Vienybės Naujų Metų sutikimą įsibrovė klaida: vakarienė su gėrimais ir t. t. ne 6, bet 8 doleriai asmeniui.

Jieva Trečiokienė, Natalija Kulbokienė ir keletas kitų moterų ateinančių metų vasario 11 d. SS Nassau laivu vyks į Bahamas salas žiemos atostogoms.

H. Kačinskas, žymusis mūsų dramos aktorius, ateinančių metų sausio 2 dieną, Bostone statome Dickens veikale "Kalėdų Giesmė" vaidins svarbiausią to veikalo asmenį Sykštuolį Skrudžą.

Prof. V. Banaitis yra paraparašęs įdomų muzikinį veikalą, kuris Vienybės koncerte bus išpildytas trimis instrumentais: arfa, klarnetu ir smuiku.

Adomas Jezavitas ir jo kapela, kaip visada, gros Vienybės koncerto šokiams, kurie prasidės tuojau po programos.

L. Izbickas, Bostono Vyrų Choro pirmininkas, praneša, kad choras labai intensyviai ruošiasi Vienybės koncerto programai. Praktikuojama kas antra diena.

Dr. Al. Dumbrys, 54 metų amžiaus, mirė gruodžio 21 d. namie, 182 Sumpter St. Brookline. Liko šeima. Laidojamas šį penktadienį. Laidotuvių apeigomis rūpinasi J. Garšva.

V. Zubavičienė priiminėja rezervacijas Moterų Vienybės Naujų Metų sutikimo vakarienėje. Jos telefonas: EV 4-3094.

R. Kezys, J. Ulėnas ir Ed. Kaminskas gruodžio 18 d. Baltic Freedom House davė skautų Korp. Vytis senjorų įžodį kurį pravedė R. Šilbajoris. Naujuosius senjorus sveikino kun. J. Pakalniškis, dr. Lukaševičius, dr. A. Musteikis, A. Saulaitis, P. Ulėnas, Gr. Frankaitis, A. Prekeris.

NESURANDA LAKŪNO ALBERTO KŪLIO

Lapkričio 17 d., dingus dviems lakūnams (Air National Guardsman) 1-tn. Roger Pendenton ir Litonel Tietze, Anchorage Aliaskoje, — tuojau pakilo jų ieškoti F-80 (shouting star) lėktuvu Albertas Kūlis, kuris po valandos taip pat negrįžo ir nebeatsiliepė. Iki šiol trys lakūnai nesurasti. Tačiau nemanoma, kad jie būtų žuvę be jokių pėdsakų. Spėjama, gal šie amerikiečiai lakūnai buvo priversti nusileisti Rusijos pusėje, nes jų skridimo ruožas buvo 26 mylios nuo sienos.

Alberto Kūlio tėvas Alfonsas Kūlis gyvena 87 Stuyvesant Ave., Brooklyn 21, N. Y. Prieš penkis metus A. Kūlis buvo nuvykęs Aliaskon aplankyti sūnaus, o šiemet nė šventinių sveikinimų negali savo sūnui pasiųsti.

Šiomis dienomis Idlewild aerodrome New Yorke įvyko baisi nelaimė: nukrito italų oro susisiekimo linijos lėktuvas, atskridęs iš Romos. Žuvo 25 keleiviai. Keletas jų nukrito į jūrą ir, kaip šiame paveiksle matyti, vėliau buvo išgelbėti.

Prof. Končiaus paskaita apie lietuviškus kryžius

Lietuvių liaudies kryžius ir koplytėles statė ne iš džiaugsmo, bet iš vargo, liūdėsio — vargams, nelaimėms pažymėti. Tokią pagrindinę mintį iškėlė prof. Ignas Končius savo paskaitoje apie lietuviškus kryžius.

Paskaitą surengė Šviesos sambūrio N. Y. skyrius pereitą sekmadienį. Malonu buvo pastebėti, kad didelę susirinkusiųjų dalį sudarė Brooklyno jaunuomenė — šviesiečiai, studentai.

Paskaitininką klausytojams pristatė Šviesos N. Y. skyriaus pirmininkas V. Alksninis, trumpai nušviesdamas prof. Končiaus ryšį su lietuviškais kryžiais.

Prof. Končius pačioj pradžioj kukliai pabrėžė, kad nėra jau labai nuodugniai su tuo klausimu susipažinęs, o kryžius ir koplytėles drožinėjąs iš pamėgimo.

Nesileisdamas į platų lietuvių tautos papročių, kalbos, istorijos nagrinėjimą, kuris būtų reikalingas nuodugniam liaudies kryžių pažinimui, prelegentas pareiškė kalbėsiąs tik apie tai kas, kam, kodėl statė kryžius Lietuvoje.

Kryžiai, koplytėlės pakelėse ar pamiškėse kartais pažymi vietą, kur seniau, anot padavimų, buvus bažnyčia, bet dažniausia rodo vietą, kur kas nors atsitikę. Lietuvis statydavo kryžių toje vietoje, kur kas žuvo ar nusižudė, ar kokia kita nelaimė įvykusi!

Iš prof. Končiaus surašytų apie 3,400 kryžių ir koplytėlių nebuvę jokių pastatytų iš džiaugsmo, o tik iš vargo, nelaimės. Tuo vargu galima paaiškinti ir kryžius statytus sodybose.

Visos paskaitos bėgyje prof. Končius nupasakojo daug įvykių, charakterizuojančių lietuvio santykį su kryžiais ir koplytėlėmis. Jo apskaičiavimu, dviem kilometrams kelio Lietuvoje 1912 metais vidutiniškai tekdavo trys šventųjų figūros, bet 1932 liko tik 57%.

Baigiant paskaitą klausytojai pamatė ekrane lietuviškų kryžių ir koplytėlių nuotraukas, o prelegentas atsakė į paklausimus.

J. Jacyna

PRANEŠIMAS

Esame gavę eilę užklausimų dėl Naujųjų Metų sutikimo. Negalėdami atsakyti kiekvienam asmeniškai ir dėkodami visiems už prisiminimą norime paaiškinti:

Amerikos Liet. Bendruomenei pasiėmus šiemet rengti Naujųjų Metų sutikimą, mes prie jo prisidėjom lygiomis su kitomis organizacijomis ir savo atskiro sutikimo nerengiame.

Ta pačia proga pranešame, kad ateinančių metų vasario 21 d. rengiame pirmą New Yorke Užgavėnių kaukių balių Šviesos Samb. N. Y. skyrius.

Žmogaus Teisių Deklaracijos Minėjimas

1954 metų gruodžio 10 dieną Plaza viešbūtyje, New Yorke, įvyko Žmogaus Teisių Deklaracijos šešerių metų sukakties minėjimas — priešpiečiai. Jungtinės Tautos šią deklaraciją paskelbė 1948 metų gruodžio 10 dieną.

Minėjimą surengė ponios Sterling F. Boos vadovaujamoji UNISONI organizacija, kurios tikslas yra sukurti Jungtinių Tautų simfoninį orkestrą ir muzikos institutą, kurių dalyviai būtų priimami visų tautų, kad ir ne Jungtinių Tautų narių, menininkai.

Minėjiman buvo pakviesti ir jame dalyvavo Lietuvos Generalinis Konsulas New Yorke Jonas Budrys ir vicekonsulas Vytautas Stašinskas.

Tarptautinės Žmogaus Teisių Sąjungos pirmininkas Boger N. Baldwin, kalbėdamas minėjime, pareiškė įsitikinimą, kad žmogaus teisių gerbimas, šiuo metu paneigtas Sovietų Sąjungoje, ilgainiui betgi įsigalės visame pasaulyje. G. K.

KALĖDŲ PAMALDOS EVANGELIKAMS

Gruodžio 26 d., 2,30 val. p. p. įvyks lietuviams evangelikams pamaldos, 197 Maujer Street, Brooklyne, šv. Jono Ev. Liut. bažnyčioje. Po pamaldų parapijos salėje bus bendra kavutė ir vaikams eglutė.

PRAŠO ADRESŲ

Sekantieji asmens maloniai prašomi pranešti savo adresus BALFo Centrui, 105 Grand St. Brooklyn 11, N. Y.:

PAJUODIS Juozas, Elena ir Anzelmas, atvykę į Amerika 1949 m. birželio 24, laivu SS Muir, pradžioje apsistojo Ostego, Mich.

VAITKŪNAITĖ Bronė, atvykusi į Amerika 1950 m. rugsėjo 11 d., pradžioje apsistojusi 8792 Chamberlain Avenue, Detroit, Mich.

MAŠIOTAS Donatas ir Pranas, atvykę Amerikon 1950 m. gegužės 15 d., laivu SS Howze, pradžioje apsistoję 13330 Turner Ave., rand Rapids, Mich.

KARAZIJA Juozas ir šeima, atvykę į Amerika 1949 m. rugpiūčio 14 d. laivu SS Heinzelman, pradžioje apsistoję Star Route, Omer, Mich.

Vyt. Gobužas yra paskirtas Skautų Aido ryšininku. Visais Sk. Aido reikalais prašoma kreiptis į jį: 56-30 Remsen Pl., Maspeth, N. Y.

Dr. K. Vyšniauskas, kaip jo giminaitis ir buvęs "sponseris" Jonas Jakaitis mums praneša, šiomis dienomis gavo pilietybę. Dr. Vyšniauskas dabar eina atsakomingas mediko pareigas vienoje ligoninėje, Canton, O.

Birutės saldainiai

Geriausia dovana Kalėdų ir Naujų Metų šventėms. (Dėžės po 1 ir 2 svarus).

Pirmą kartą Amerikos lietuviai turi Birutės vardo saldainius. Birutės saldainiai puikiausia dovana šventėms ir šeimyninėms iškilmėms — vestuvėms, vardinėms, krikštynoms ir sukaktuvėms. Birutės saldaniai tinka mažiems ir dideliems.

Birutės saldainiai gaunami visose lietuviškose parduotuvėse. Atsiųskit mums užsakymą ir mes Jums tuojau išsiųsime šviežiai pagamintus Birutės saldainius.

Kas norėtų Birutės saldainių gauti po kelias dėžutes, prašome kreiptis tiesiai į gamintoją Baltic Co., 337 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y. Tel. Evergreen 4-1232. Čia Jūs būsit pavaišinti ir galėsite nusipirkti urmo kaina šviežių Birutės saldainių.

Nė viena lietuviška šeima tegu neliėka be Birutės saldainių šventėse. Birutės saldainiai padės jums sudaryti lietuvišką jaukumą ir gerą švenčių nuotaiką.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS LIET. PILIEČIŲ KLUBE

Kaip kasmet, taip ir šiemet, Lietuvių Piliečių Klubas, 280 Union Ave. Brooklyne, ruošiasi tradiciniam Naujų Metų sutikimui. Sutikimas įvyks penktadienį, gruodžio 31 d. 9 val. vakare, klubo salėje. Bilietas į vakarienę asmeniui 4 dol. Dėl rezervacijų prašoma kreiptis į Pil. Klubo vedėjo pareigas einantį A. Deikų, arba telefonuoti: EV 4-9672.

PRENUMERATORIAMS

Metams baigiantis, daugelio Vienybės skaitytojų prenumerata taip pat baigiasi. Todėl nuolankiai prašoma, neatidėliojant, atnaujinti savo prenumeratą, kuri, nežiūrint spaudos reikmenų pabrangimo ir ateinančiais metais bus 5 dol. Prenumeratą galima siųsti trimi būdais: grynais pinigais, čekiu arba pašto perlaida.

Laikraščio administracija iš anksto dėkoja gerbiamiems skaitytojams, kurie, siųsdami prenumeratą, nepagailės dolerio kito ir spaustuvės mašinų pagerinimo fondui.

RŪTOS SALDAINIAI KALĖDŲ ŠVENTĖMS

Rūtos ir Delicatesen Krautuvė, 740 Sutter Ave., Brooklyn 7, N. Y. (tarp Pennsylvania ir Van Siclen Ave.) sveikina visus lietuviško skonio saldainių mėgėjus ir linki jiems saldžių Kalėdinių švenčių.

Rūtos gamybos saldainiai gaunami Ginkų Saldainių Krautuvėje, 495 Grand St., Brooklyn 11, N. Y., Šaulienės maisto krautuvėje, Paterson, N. J., Minkų gėlių krautuvėje, So. Boston, Mass ir kituose miestuose.

Rūtos ir Delicatesen krautuvė bus atdara Kūčių dieną nuo 8 val. ryte iki 8 val. vakare.

Vienybės Redakcijai, Administracijai ir leidėjui,

dėkodamas už laikraščio siuntinėjimą, nuoširdžiai linkiu:

LINKSMŲ KALĖDŲ IR

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

B. K. Balutis

Londonas. 1954-1955 m.

STEPONUI MACKEVIČIUI

jo tėvui mirus,

nuoširdžią užuojautą reiškia

Aleksandra ir Gražina Dauniai

DABAR PATS LAIKAS APLANKYTI

Ginkų Saldainių ir Dovanų Krautuvė,

ir laiku apsirūpinti šventinėmis dovanomis ir sveikinimo atvirukais.

ČIA JŪS RASITE

iš užsienio įvežtų eglutės papuošalų, rašomųjų plunksnų ir kitokių dovanų, tinkamų įvairioms progoms bei visokiam amžiui.

Ginkų krautuvėje nepaprastai gausus pasirinkimas Kalėdinių sveikinimo atvirukų anglų ir lietuvių kalbomis. Lietuviški eilėraščiai parašyti žinomųjų poetų. Atvirukus galima užsakyti ir per laišką, prisiunčiant $1.00 ar $2.00. Užsakymai tučtuojau išsiunčiami.

Lietuviški saldainiai: Birutė ir Rūta. Birutė $1.50 svaras, Rūta — $1.50, $2.00, $2.25, $.250.

JUOZAS, ONA GINKAI IR SŪNUS,

495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.

Telefonas: EVergreen 4-9293

MOTERŲ VIENYBĖ

kviečia visus savo draugus dalyvauti tradiciniame

NAUJŲ METŲ SUTIKIME

VAKARIENĖ, GĖRIMAI IR ŠOKIAI.

Penktadienį, gruodžio 31 d. 10 val. vakare

HOTEL PIERREPONT

55 PIERREPONT ST., BROOKLYN, N. Y.

Vykstant IRT ir BMT linijomis, išlipti Borough Hall stotyje.

ALLIANCE CRYSTAL COCKTAIL BAR

Kazys ir Alvina Buividai

Vienas iš gražiausių kabaretų mieste. Geriausios rūšies maistas, įvairiausi gėrimai.

DU ORKESTRAI, "FLOOR SHOW" IR ŠOKIAI

Vakarais muzika prie baro.

80 ST. MARKS PLACE, NEW YORK, N. Y.

(8th St. ir 1st Avenue) GRamercy 7-9765

POVILANSKŲ BARAS IR RESTORANAS

SALĖ ŠEIMYNINĖMS PRAMOGOMS

158 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Tel. EVergreen 4-9737

LESLIE HOTEL

I. NUSDARF, buvęs Knapp's Mention sav.

Puikūs, modernūs, dideli kambariai. Kiekvienas turi privačią maudynę, telefoną. Cedro spintos. Solarius. Tropiškas porčius. Keltuvas. Visa tai pačiame Atlanto pakraštyje. Europinė namų tvarka. Kavinė.

Ocean Drive at 13th St. Miami Beach, Florida

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

ŠOKIAI

PENKTADIENIŲ VAKARAIS

BARAS, RESTORANAS

SALĖ vestuvėms, susirinkimams, parengimams, etc.

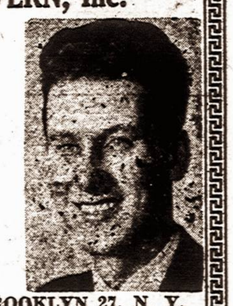

Vyt. BELECKAS

savininkas

1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.

Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewoode

JUOZAS GRABAU

Licensed

REAL ESTATE BROKER

Patyręs nekilnojamo turto pirkimo pardavimo tarpininkas. Namų pirkimo ar pardavimo atveju patartina kreiptis į savo tautietį. Būsite patenkinti sąžininga ir rūpestinga paslauga.

227 BEDFORD AVE., BROOKLYN 11, N. Y.

STagg 2-7524

M. and Z AUTO COLLISSION WORKS

I. MALDUTIS ir Z. ZALIAUSKAS

Lietuvių specialistų auto taisymo dirbtuvė

937 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

(Tarp Morgan ir Bushwick Ave.)

Tel. EV 8 9794

Namų telefonai: HY 7-3247 ir GL 6-8659

JOIN OUR NEW CHRISTMAS CLUB NOW

Latest Quarterly Interest — Dividend

On Regular Savings Accounts on sums from $25. to $10.000.

2½% Per Year

Plus Extra ¼% Per Year

Deposits made on or before the 10th business day of January, April, July and October and the 3rd business day of all other months draw interest from the first of such months if left to the end of the quarterly dividend period.

THE Kings County SAVINGS BANK

135 BROADWAY at BEDFORD AVE.

539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue

Member Federal Deposit Insurance Corporation